

ບົດລາຍງານສະພາບມົນລະພິດ ແຂວງຫລວງພະບາງ

State of Pollution LuangPrabang Povince

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ແຂວງຫລວງພະບາງ

ບົດລາຍງານສະພາບມືນລະພິດ ຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ

ສ້າງໂດຍ:

ກົມຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາມືນລະພິດ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ສະໜັບສະໜູນງົບປະມານໂດຍ:

ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ

ຄະນະຊີ້ນຳ:

ທ່ານ ສີວັນນະກອນ ມະລິວັນ

ຮອງຫົວໜ້າກົມຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາມືນລະພິດ

ທ່ານ ພຽງຄຳ ທຳມະວິງ

ຮອງຫົວໜ້າພະແນກ ຊສ ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ຄະນະວິຊາການຮຽບຮຽງ:

ທ່ານ ປອ. ສິດໄຊ ມາກວິໄລ

ຮອງຫົວໜ້າພະແນກຄຸ້ມຄອງສານເສມີ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ, ກຄມ

ທ່ານ ສຸລະພິນ ຝິລາກຸນ

ຫົວໜ້າຂະແໜງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ພຊສ

ທ່ານ ສັກດາພອນ ແກ້ວພະຈັນ

ວິຊາການຂະແໜງສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ພຊສ

ອອກແບບໜ້າປົກໂດຍ:

ທ່ານ ແສງຕາວັນ ກົມມະເມືອງ

ວິຊາການກົມຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາມືນລະພິດ

ບົດນຳ

ການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນຢູ່ໃນໄລຍະທີ່ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາ ເນື່ອງຈາກມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມສົມບູນ ແລະ ເປັນທຳແຮງໃນການພັດທະນາໃນການລົງທຶນຕ່າງໆ ຄຽງຄູ່ກັບການພັດທະນາ ກໍ່ປາສະຈາກບໍ່ໄດ້ເລື່ອງບັນຫາມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະ ບັນຫາທາງດ້ານມົນລະພິດ ທາງອາກາດ, ສຽງ, ນ້ຳ ແລະ ດິນ, ບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອອັນຕະລາຍ ລວມທັງບັນຫາການນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດຂອງໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ຫັດຖະກຳ, ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ມີການຄວບຄຸມຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ. ດ້ວຍເຫດຜົນຕ່າງໆເລົ່ານີ້ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຍັງມີຄວາມທ້າທາຍຕໍ່ກັບການເຊື່ອມໂຊມດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສຳຄັນຫຼາຍຢ່າງ ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດທາງອາກາດ ເຊັ່ນ: ສຽງດັງ, ຝຸ່ນລະອອງໃນຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ບັນຫາມົນລະພິດທາງດິນ ເຊັ່ນ: ການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ເສື່ອມໂຊມຂອງດິນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳເຊື່ອມຄຸນນະພາບລົງ, ນອກຈາກນັ້ນ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນກຳລັງຖືກຄຸກຄາມ ແລະ ຍັງມີບາງບ່ອນຍັງຂາດເຂີນການສະໜອງນ້ຳດື່ມທີ່ສະອາດ, ບໍ່ຖືກສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຂາດຄວາມຍືນຍົງ ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ມີຜົນຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດຂອງພວກເຮົາ.

ຈາກການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບມົນລະພິດຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສາມາດປະເມີນ ແລະ ສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້: ອີງຕາມຜົນການວັດແທກຄຸນນະພາບອາກາດ, ດິນ ແລະ ນ້ຳ ເຫັນວ່າ ຍັງຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ທີ່ກຳນົດໄວ້, ສຳລັບການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການເອົາໃຈໃສ່ໃນການຄຸ້ມຄອງຢ່າງຈິງຈັງ ແຕ່ຍັງມີບາງເມືອງ ຫຼື ບາງບ້ານ ທີ່ຍັງບໍ່ສາມາດຄຸ້ມຄອງໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ ເນື່ອງຈາກສະພາບເສັ້ນທາງ, ການເຂົ້າເຖິງຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ການສົ່ງເສີມຫຼັກການ 3R ໃຫ້ແກ່ບັນດາປະຊາຊົນ ຍັງບໍ່ທັນທົ່ວເຖິງ ເຮັດໃຫ້ຍັງພົບເຫັນການຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອແບບຊະຊາຍເປັນບາງຈຸດ.

ດ້ວຍເຫດຜົນເຫຼົ່ານັ້ນ, ກົມຄວບຄຸມ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາມົນລະພິດ, ກະຊວງຊັບ ພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຮ່ວມກັບ ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈຶ່ງໄດ້ມີການລິເລີ່ມສ້າງບົດລາຍງານສະບັບນີ້ຂຶ້ນ ໂດຍເປັນການສັງລວມຂໍ້ມູນຈາກຫຼາຍຂະແໜງການ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນໃຫ້ບັນດາ ພະນັກງານ ຜູ້ປະກອບການ ຕະຫຼອດຮອດພໍ່ແມ່ປະຊາຊົນ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ ແລະ ສາມາດຮັບມືໃຫ້ທັນຕາມສະຖານະການ. ໂດຍເປັນການສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານງົບປະມານຈາກ ກອງທຶນປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍຜ່ານໂຄງການ LENS-2.

ສຸດທ້າຍນີ້ຫວັງວ່າ ບັນດາຂໍ້ມູນໃນບົດລາຍງານສະບັບນີ້ຈະເປັນຂໍ້ມູນ ແລະ ກໍ່ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດໃຫ້ແກ່ບັນດາທ່ານ ແລະ ຫວັງຢ່າງຍິ່ງວ່າຈະເປັນຕົວຢ່າງໃນການສ້າງບົດລາຍງານສະພາບມົນລະພິດໃນປີຕໍ່ໆໄປ.

ຫົວໜ້າພະແນກ
ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຈັນທະວົງ ຜົນນະຈິດ

ສາລະບານ

ບົດນຳ		3
ສາລະບານ		4
ສາລະບານຕາຕະລາງ		5
ສາລະບານຮູບ		6
ພາກທີ I	ສະພາບລວມ	
	1.1 ສະຖານະການມົນລະພິດ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ	9
	1.2 ບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	9
	1.3 ນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	11
ພາກທີ II	ສະພາບມົນລະພິດ	
	2.1 ສະພາບມົນລະພິດທາງອາກາດ	13
	2.2 ຂໍ້ມູນການວັດແທກຄຸນນະພາບອາກາດຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ	14
	2.3 ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ລະດັບຄວາມສຽງ	19
	2.4 ການປະເມີນຜົນ ແລະ ຕີລາຄາລວມຜົນການຕິດຕາມກວດກາ	21
ພາກທີ III	ມົນລະພິດທາງດິນ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າ	
	3.1 ມົນລະພິດທາງດິນ	22
	3.2 ຄຸນນະພາບນໍ້າ	24
ພາກທີ IV	ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ	
	4.1 ສະພາບລວມການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ	26
	4.2 ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ	26
	4.3 ບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ	32
ພາກທີ V	ເຫດການສຸກເສີນດ້ານມົນລະພິດ	
	5.1 ບັນຫາຄຳຮ້ອງຟ້ອງ ແລະ ການແກ້ໄຂທາງດ້ານມົນລະພິດ	34
ພາກທີ VI	ການຈັດການມົນລະພິດ	
	6.1 ເປົ້າໝາຍລວມການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	35
	6.2 ຍຸດທະສາດການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	35
	6.3 ຫຼັກການຜືນຖານໃນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	36
	6.4 ບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ	37
ພາກທີ VII	ສະຫຼຸບ	
	7.1 ສະຫຼຸບ	38
	7.2 ຂໍ້ສະເໜີ	38

ເອກະສານອ້າງອີງ

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງ	ໜ້
າ	
ຕາຕະລາງທີ່ 1.1 ຈຳນວນພາຫະນະທີ່ຂຶ້ນທະບຽນໃນປີ 2018-2019	13
ຕາຕະລາງທີ່ 3.1 ຄຸນນະພາບມີ ນ້ຳອູ, ນ້ຳງາ, ນ້ຳຄານ, ນ້ຳດົງ, ນ້ຳເຊືອງ, ຫ້ວຍໂຮບ ແລະ ຫ້ວຍອ່ວງ	25
ຕາຕະລາງທີ່ 4.1 ອົງປະກອບຂອງຂີ້ເຫຍື້ອຂອງນະຄອນຫຼວງຜະບາງ	27
ຕາຕະລາງທີ່ 4.2 ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອຍໃນແຕ່ລະເມືອງ ຂອງແຂວງຫຼວງຜະບາງ	32

ສາລະບານຮູບ

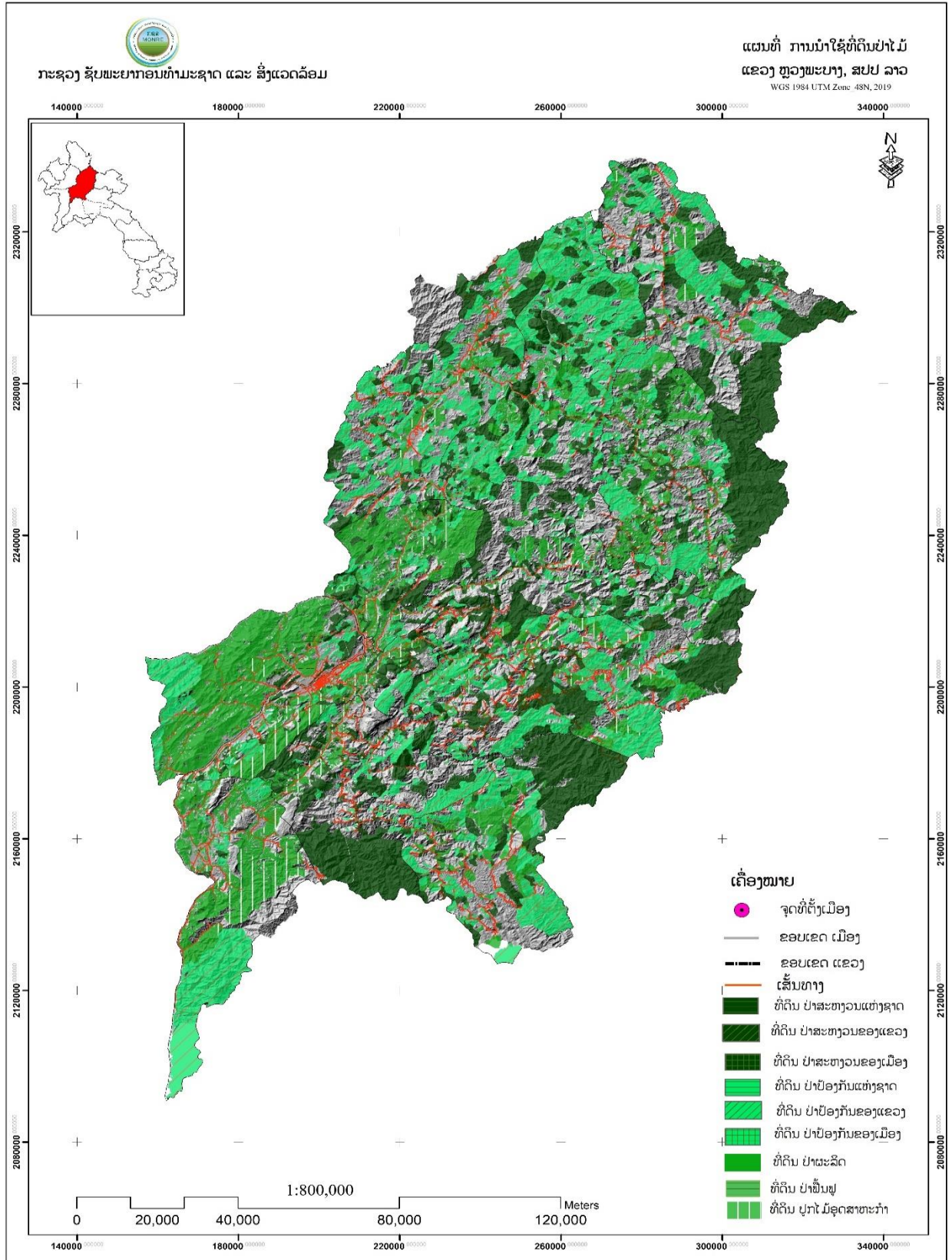
ຮູບທີ	ໜ້າ
ຮູບທີ 1.1: ແຜນທີ່ຜູ້ມສັນຖານ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ	8
ຮູບທີ 2.1: ບໍລິເວນພາຍໃນຮົ່ວຂອງສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ 14	
ຮູບທີ 2.2: ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ	15
ຮູບທີ 2.3: ຜົນການວັດແທກປະລິມານ ຂອງກາສ໌ຄາບອນໂມນັອກໄຊດ໌	16
ຮູບທີ 2.4: ຜົນການວັດແທກປະລິມານຄວາມເຂັ້ມຊຸ່ນ ຂອງກາສ໌ຊັບເຟີໄດອັອກໄຊດ໌	17
ຮູບທີ 2.5: ຜົນການວັດແທກປະລິມານຄວາມເຂັ້ມຊຸ່ນ ຂອງທາດອາຍ ໄນໂຕຣເຈນໄດອິກຊາຍ	17
ຮູບທີ 2.6: ຜົນການວັດແທກປະລິມານ ຜຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ2.5ໄມຄອນ	18
ຮູບທີ 2.7: ຜົນການວັດແທກປະລິມານ ຜຸ່ນລະອອງລວມ	19
ຮູບທີ 2.8: ຜົນການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ລະດັບຄວາມສຽງ	20
ຮູບທີ 3.1: ສວນໝາກກ້ວຍ	23
ຮູບທີ 3.2: ປະເພດສານເຄມີທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກໝາກກ້ວຍ ແລະ ໝາກມ່ວງ	23
ຮູບທີ 4.1: ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແຂວງຫຼວງພະບາງ 27	
ຮູບທີ 4.2: ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງປາກອູ	29
ຮູບທີ 4.3: ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງນານ	29
ຮູບທີ 4.4: ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງພູຄຸນ	30
ຮູບທີ 4.5: ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງງອຍ	31
ຮູບທີ 4.6: ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງໂພນທອງ	31

ພາກທີ I ສະພາບລວມ

ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ເປັນແຂວງທີ່ຕັ້ງຢູ່ພາກເໜືອຂອງປະເທດລາວຫ່າງຈາກນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນປະມານ 390 km, ເປັນແຂວງທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃຈກາງ ແລະ ເປັນປະຕູເຂົ້າ - ອອກໃຫ້ບັນດາແຂວງພາກເໜືອ, ຊຶ່ງນອນຢູ່ໃນເສັ້ນຂະໜານເໜືອທີ່ 21°08'10"N ຫາ 18°52'56.6"N ແລະ ເສັ້ນແວງຕາເວັນອອກທີ່ 103°24'00"E ຫາ 101°43'21.8"E , ມີເນື້ອທີ່ລວມທັງໝົດ 1.980. 047 ເຮັກຕາ ແລະ ມີຊາຍແດນຕິດກັບບັນດາແຂວງຄື:

- ❖ ທິດເໜືອຕິດກັບ ແຂວງ ອຸດົມໄຊ ຍາວ 161,06 ກິໂລແມັດ ແລະ ແຂວງຜົ້ງສາລີ ຍາວ 84,85 ກິໂລແມັດ
- ❖ ທິດໃຕ້ຕິດກັບ ແຂວງ ວຽງຈັນ ຍາວ 152,56 ກິໂລແມັດ ແລະ ແຂວງໄຊສົມບູນ ຍາວ 32,17 ກິໂລແມັດ
- ❖ ທິດຕາເວັນອອກຕິດກັບ ແຂວງ ດຽນບຽນຜູ, ແຂວງ ເຊີນລາ ສາທາລະນະລັດ ສັງຄົມນິຍົມ ຫວຽດນາມ ຍາວ 94,26 ກິໂລແມັດ, ແຂວງຫົວພັນ ຍາວ 144,10 ກິໂລແມັດ ແລະ ແຂວງຊຽງຂວາງ ຍາວ 119,40 ກິໂລແມັດ.
- ❖ ທິດຕາເວັນຕົກຕິດກັບ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ຍາວ 146,00 ກິໂລແມັດ.

ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ເນື້ອທີ່ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນພູດອຍ ແລະ ຜາຫີນສູງຊັນ ກວມ 85%; ບ່ອນທີ່ສູງສຸດທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລແມ່ນຢູ່ຈອມພູໜ້ຽງ ເມືອງຈອມເພັດມີຄວາມສູງ 2.257 ແມັດ ແລະ ບ່ອນຕໍ່າສຸດ ຢູ່ຈຸດປາກນ້ຳຄານ ເມືອງຫຼວງພະບາງ ມີປະມານ 260 ແມັດ. ໂດຍລວມແລ້ວໃນພື້ນທີ່ຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງເປັນເຂດທີ່ມີຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດທີ່ອຸດົມສົມບູນອັນເຕັມໄປດ້ວຍພູຜາປ່າໄມ້, ຫ້ວຍຮ່ອງຄອງບຶງ, ບໍ່ຄຳ, ບໍ່ອັງຕິມອນ, ບໍ່ສັງກະສີ, ບໍ່ເຫຼັກ, ບໍ່ທອງ ແລະ ອື່ນໆ, ມີແມ່ນ້ຳລຳເຊຫຼາຍສາຍທີ່ສຳຄັນໄຫຼຜ່ານເປັນຕົ້ນ: ແມ່ນ້ຳຂອງ ທີ່ເປັນແມ່ນ້ຳສາຍຫຼັກ, ມີບັນດາສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງເຊັ່ນ: ນ້ຳຄານ, ນ້ຳເຊືອງ ແລະ ນ້ຳອູ, ມີເສັ້ນທາງຫຼາຍເສັ້ນທີ່ຜ່ານໄປມາຄື: ເສັ້ນທາງຫຼວງແຫ່ງຊາດເລກທີ 13 ເໜືອຜ່ານແຕ່ເໜືອຮອດໃຕ້, ທາງເລກ 7, ທາງເລກ 4A, 4B ແລະ ທາງເລກ 1C ຊຶ່ງເປັນທາງຜ່ານອອກສູ່ບັນດາແຂວງອ້ອມຂ້າງໄດ້ຢ່າງສະດວກໃນທຸກລະດູການ, ພິເສດຍັງມີສະໜາມບິນໃນລະດັບສາກົນທີ່ໄດ້ໃຫ້ຄວາມສະດວກໃນການຂົນສົ່ງສິນຄ້າ - ໂດຍສານຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.

ຮູບທີ່ 1 ແຜນທີ່ຜູ້ມສັນຖານຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ

1.1 ສະຖານະການມົນລະພິດ ຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ (ສປປ ລາວ) ແມ່ນຢູ່ໃນໄລຍະທີ່ມີການປ່ຽນແປງຢ່າງໄວວາ. ມີການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເສດຖະກິດທີ່ແຂງແຮງ, ສະເລ່ຍ 7 ສ່ວນຮ້ອຍ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2006 ເປັນຕົ້ນມາ. ຊຶ່ງໄດ້ສ້າງຜົນກະທົບຕໍ່ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສະພາບແວດລ້ອມຂອງປະເທດພໍສົມຄວນ.

ການພັດທະນາທີ່ກາຍເປັນຕົວເມືອງຢ່າງໄວວາ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂຕຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ, ຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງບັນຫາມົນລະພິດທີ່ ສປປ ລາວ ກຳລັງປະສົບຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.

ດ້ວຍເຫດຜົນຕ່າງໆເຫຼົ່ານີ້ ເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ຍັງມີຄວາມທ້າທາຍຕໍ່ກັບການເຊື່ອມໂຊມທາງດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ສຳຄັນຫຼາຍຢ່າງ ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດທາງອາກາດ ເຊັ່ນ: ສຽງ, ຝຸ່ນລະອອງ ໃນຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດທີ່ຢູ່ອາໄສ, ບັນຫາມົນລະພິດທາງດິນ ການເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ເສື້ອມໂຊມຂອງດິນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳເຊື່ອມຄຸນນະພາບລົງ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນກຳລັງຖືກຄຸກຄາມ ແລະ ຫຼາຍປ່ອນຍັງຂາດເຂີນການສະໜອງນ້ຳດື່ມທີ່ສະອາດ ແລະ ຖືກສຸຂະອະນາໄມ ແລະ ຂາດຄວາມຍືນຍົງ ເຊິ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດຜົນກະທົບທີ່ບໍ່ດີຕໍ່ສຸຂະພາບ ແລະ ຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ທີ່ສິ່ງຜົນຕໍ່ການພັດທະນາປະເທດແບບຍືນຍົງ.

ການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນຢູ່ໃນໄລຍະທີ່ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໄວວາ ຊຶ່ງກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາມົນລະພິດ ແລະ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະບັນຫາທາງດ້ານມົນລະພິດ ທາງອາກາດ, ສຽງ, ນ້ຳ, ດິນ, ຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອອັນຕະລາຍ ລວມທັງບັນຫາການນຳໃຊ້ສານເຄມີທີ່ອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດຂອງໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ຫັດ ຖະກຳ, ບໍ່ແຮ່ ແລະ ກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ມີການຄວບຄຸມຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມຫຼັກວິຊາການ.

1.2 ບັນດານິຕິກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບປັບປຸງ (2012) ເປັນເຄື່ອງມືປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມທີ່ກວມ ລວມ ສຳລັບ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ໃນ ສປປ ລາວ ກົດໝາຍສະບັບປັບປຸງ ລວມມີບົດບັນຍັດ (ວັກ, ມາດຕາ) ໃໝ່ທີ່ໄດ້ຖືກປັບປຸງຫຼາຍຂຶ້ນ ທີ່ຜິວຜັນໂດຍກົງກັບການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ເປັນຕົ້ນ ໝວດທີ 2 ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ເຊິ່ງປະກອບມີ 7 ມາດຕາ ແລະ ໝວດທີ 3 ການຄວບຄຸມ ສານເມີເປັນພິດ ແລະ ການກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອ ລວມມີ 5 ມາດຕາ. ນອກຈາກນັ້ນ ໃນໝວດທີ 4 ການຍື່ງຍືນ ແລະ ອະນຸຍາດ ກ່ຽວກັບສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງມາດຕາ 42 ກ່ຽວກັບ ການອະນຸຍາດໃຫ້ປ່ອຍສານມົນລະພິດ ເຊິ່ງລ້ວນແລ້ວແຕ່ເປັນເຄື່ອງມືອັນໜຶ່ງທີ່ເປັນປ່ອນອີງໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດ.

ລາຍລະອຽດ ກ່ຽວກັບ ກົດໝາຍຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວໃດ ແມ່ນຖືກລະບຸຊັດເຈນຢູ່ໃຕ້ຫຼາຍໆນິຕິກຳສ່ວນບັນດານິຕິກຳອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແມ່ນສະແດງດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ (ປັບປຸງ 2017): ກຳນົດມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ເປັນຜື່ນຖານ ສຳລັບ ການຕິດຕາມກວດກາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ທາງນ້ຳ, ດິນ, ອາກາດ ແລະ ສຽງ;
- ດຳລັດວ່າດ້ວຍ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (2019): ກຳນົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາວຽກງານປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຄຸ້ມຄອງສ່ວຍສາອາກອນ (2019): ມາດຕາ 18 ອາກອນສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນພັນທະເປັນເງິນທີ່ເກັບຈາກບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດດຳເນີນທຸລະກິດ, ໃຫ້ນຳເຂົ້າ ຫຼື

- ນໍາໃຊ້ສິນຄ້າ, ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງກໍາໃຫ້ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ມີຄວາມສ່ຽງຄວາມເສຍຫາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ, ຊີວິດຂອງຄົນ, ສັດ, ພືດ ແລະ ຄວາມດຸນດ່ຽງຂອງລະບົບນິເວດ;
- ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017. ກໍານົດຫຼັກການທີ່ຈໍາເປັນ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ທີ່ພົວພັນກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຊົມໃຊ້ ແລະ ການພັດທະນາແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ. ນອກຈາກນັ້ນ ມາດຕາ: 67 ແລະ ມາດຕາ 69 ໄດ້ກ່າວເຖິງ ຂໍ້ຫ້າມ ການປ່ອຍນໍ້າເປື້ອນ, ສານເຄມີທີ່ເປັນພິດ, ຖິ້ມສິ່ງເສດເຫຼືອ ລົງສູ່ແຫຼ່ງນໍ້າ ແລະ ດິນບໍລິເວນນໍ້າ.;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ (2019): ໃນມາດຕາ 141 ລະບຸຜົນທະ ຂອງຜູ້ໄດ້ຮັບສິດນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ປົກປັກຮັກສາທີ່ດິນໃຫ້ຢູ່ໃນສະພາບດີ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນມີການເຊາະເຈື່ອນ, ຍຸບລົງ, ເຊື້ອມໂຊມ, ຮັກສາຄຸນນະພາບ ໃຫ້ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະປະເພດດິນ, ບໍ່ສ້າງຜົນກະທົບອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທໍາມະຊາດ, ບໍ່ເຮັດໃຫ້ດິນແຕ່ລະປະເພດຫຼຸດລົງ ໂດຍບໍ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກໍາ (1998): ມາດຕາ 6 ບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ເຮັດການຜະລິດກະສິກໍາ ແມ່ນມີຜົນທະບັງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ. ຜູ້ຜະລິດດ້ານກະສິກໍາຕ້ອງນໍາໃຊ້ວິທີ ແລະ ມາດຕະການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອປ້ອງກັນທີ່ດິນ, ນໍ້າ, ປ່າໄມ້, ອາກາດ ແລະ ອື່ນໆ. ມາດຕາ 34 ຜູ້ໃດທີ່ນໍາໃຊ້ຢາຂ້າແມງໄມ້ ຫຼື ຢາປົວສັດ ຕ້ອງໃຫ້ຖືກຕ້ອງຕາມຈຸດປະສົງ, ລະບຽບການໃຊ້ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ, ຖືກຕາມຈຸດປະສົງ ແລະ ເກັບມ້ຽນ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຈະລາຈອນທາງບົກ (2012): ມາດຕາ 84 ແມ່ນ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງປັບໃໝ ໃນກໍລະນີບໍ່ປະຕິບັດຕາມມາຕະຖານການປ່ອຍ ມີຄວັນດໍາ, ຄວັນຂາວ ເກີນມາດຕະຖານ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຜນຜັງເມືອງ ຂອງ ສປປ ລາວ (2019): ກໍານົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ, ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ການກໍ່ສ້າງໂຄງຮ່າງໃນລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງ ຖິ່ນ ເພື່ອຮັບປະກັນ ຄວາມສອດຄ່ອງກັບນະໂຍບາຍ ແລະ ກົດໝາຍ ຮັບປະກັນໃຫ້ທຸກການເຄື່ອນໄຫວຂອງສັງຄົມຢູ່ໃນຕົວເມືອງ ຮັກສາຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍ, ປອດໄພ, ມີລະບຽບວິໄນ, ສະອາດຖືກຫຼັກອະນາໄມ ແລະ ອື່ນໆ ພ້ອມດຽວກັນກໍ່ປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ທົວທັດທໍາມະຊາດ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງ (2013): ມາດຕາ 5 ລະບຸວ່າ ຮັບປະກັນການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ການສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ, ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ຫຼຸດຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຕາມທີ່ກໍານົດໄວ້ໃນ ກົດໝາຍ ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ. ໝວດທີ 6 ສືບຕໍ່ລະບຸ ຂໍ້ກໍານົດ ກ່ຽວກັບ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງການຄວບຄຸມມົນລະພິດ;
 - ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮ່ທາດ (2017): ກໍານົດຫຼັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມກວດກາ ການປົກປັກຮັກສາ, ການຊື້ຂາຍ, ການດໍາເນີນທຸລະກິດກ່ຽວກັບແຮ່ທາດ, ການນໍາໃຊ້ແຮ່ທາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຊອກຄົ້ນ, ສໍາຫຼວດ, ການຊອກຄົ້ນ, ການປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດເປັນລະບົບ, ມີປະສິດທິພາບສູງ ແລະ ໂປ່ງໃສ, ຮັບປະກັນການປ້ອງກັນສຸຂະພາບ, ຊີວິດ, ຄວາມປອດໄພຂອງຜູ້ອອກແຮງງານ, ຊຸມຊົນທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ, ແນໃສ່ພັດທະນາເຂດບໍ່ແຮ່ຢ່າງມີແຜນການໄປຕາມທິດ ປະຢັດ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ;
 - ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງເຄມີ (2016) ປະກາດໃຊ້ຢ່າງເປັນທາງການ ເຮັດໃຫ້ການກໍານົດພາລະບົດບາດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການມີຄວາມຈະແຈ້ງ ໂດຍມີການກໍານົດປະເພດເຄ

ມີອັນຕະລາຍ, ການຂຶ້ນທະບຽນບັນຊີເອເມີອັນຕະລາຍ, ການນຳເຂົ້າ-ສົ່ງອອກ, ການຂົນສົ່ງ, ການຕິດສະຫຼາກ, ການກຳຈັດ, ການບຳບັດສິ່ງເສດເຫຼືອເຄມີ ແລະ ການສ້າງແຜນປ້ອງກັນ ຊຶ່ງມາຮອດປະຈຸບັນ ໄດ້ສຳເລັດການສ້າງນິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍດັ່ງກ່າວ ຄື: ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍ ບັນຊີເອເມີອອດສາຫະກຳ ສະບັບເລກທີ 0389/ອຄ.ກອຫ, ລົງວັນທີ 03 ເມສາ 2018 ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດການຈັດແບ່ງລາຍການທາດເຄມີ ອອກເປັນ 4 ປະເພດ ປະກອບມີ 622 ລາຍການເຄມີ ແລະ 68 ລາຍການສິ່ງເສດເຫຼືອເຄມີ;

- ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປ້ອງກັນ ແລະ ການກັກກັນພຶດ ສະບັບປັບປຸງ (2016);
- ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພຶດ ເລກທີ 258/ລບ, ລົງວັນທີ 24 ສິງຫາ 2017;
- ແຈ້ງການ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດ ໃນການຄຸ້ມຄອງ-ກວດກາ ການນຳເຂົ້າ, ຈຳໜ່າຍ ແລະ ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພຶດ ເຂົ້າໃນການຜະລິດສະບຽງ ແລະ ຜິດເປັນສິນຄ້າ ສະບັບເລກທີ 1891/ກປຝ, ລົງວັນທີ 13 ກັນຍາ 2016 ແລະ ຕີພິມປຶ້ມຄູ່ມື ແລະ ບົດແນະນຳ ວິທີນຳໃຊ້ ບັນດາສານເຄມີກະສິກຳຕ່າງໆ;
- ຫ້ອງວ່າການສຳນັກງານນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ໄດ້ອອກແຈ້ງການ ວ່າດ້ວຍການກະກຽມມາດຕະການ ແລະ ທິດທາງສຳລັບການຜະລິດກ້ວຍເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຊຶ່ງຕິດພັນການຈຳກັດການນຳເຂົ້າຢາຂ້າຫຍ້າ, ຢາປາບສັດຕູພຶດ ທີ່ຈະກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ ສະບັບເລກທີ 1174/ຫສນຍ, ລົງວັນທີ 4 ສິງຫາ 2017;
- ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໄດ້ອອກຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາຝຸ່ນ, ແນວພັນພຶດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພຶດອື່ນໆພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ສະບັບເລກທີ 610/ຈຂ.ຫຼບ ລົງວັນທີ 3 ມັງກອນ 2014.
- ຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍໃນເມືອງຫຼວງພະບາງສະບັບເລກທີ 723/ຈຂ-ຫຼບ, ລົງວັນທີ 5 ພະຈິກ 2018.

1.3 ນະໂຍບາຍຂອງພັກ-ລັດຖະບານ ກ່ຽວກັບ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ລັດຖະບານ ໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ແລະ ທິດທາງໜ້າທີ່ລວມ ໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ IX (2021-2025) ດັ່ງນີ້: ຮອດປີ 2030, ສປປ ລາວ ສ້າງໄດ້ບາດລ້ຽວໃໝ່ ໃນການພັດທະນາໃຫ້ກາຍເປັນປະເທດກຳລັງພັດທະນາທີ່ມີລາຍຮັບປານກາງ-ສູງ ຕາມທິດເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ພູມປັນຍາ, ສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ, ລາຍໄດ້ແຫ່ງຊາດ ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ, ມີອຸດສາຫະກຳ ທີ່ເປັນເສົາຄໍ້າ ແລະ ມີໂຄງລ່າງຜືນຖານເສດຖະກິດທີ່ເຂັ້ມແຂງ ສຳລັບການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ, ເສດຖະກິດຕະຫຼາດຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ ໄດ້ຮັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນລະບົບຫຼາຍຂຶ້ນ; ສັງຄົມມີ ຄວາມສະຫງົບສຸກ, ສາມັກຄີປອງດອງ, ປະຊາທິປະໄຕ, ຍຸຕິທຳ ແລະ ສິວິໄລ, ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າຮັ່ງມີຜາສຸກ, ມີຄວາມສາມັກຄີເປັນປົກແຜ່ນ, ຄວາມແຕກໂຕນກັນດ້ານການພັດທະນາ ລະຫວ່າງ ຕົວເມືອງ ແລະ ຊົນນະບົດ, ຊັ້ນຄົນຕ່າງໆໃນສັງຄົມຫຍັບໃກ້ເຂົ້າຫາກັນ, ຊັບພະຍາກອນມະນຸດໄດ້ຮັບການພັດທະນາມີຄຸນນະ ພາບດີຂຶ້ນ, ປະຊາຊົນສາມາດເຂົ້າເຖິງການບໍລິການສັງຄົມທີ່ມີຄຸນນະພາບຢ່າງທົ່ວເຖິງ, ສິດທິຂອງພົນລະເມືອງມີການຮັບປະກັນດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງລັດ ຕາມກົດໝາຍທີ່ສັກສິດ, ລະບອບການປົກຄອງຕາມທິດ 3 ສ້າງມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ; ສິ່ງແວດລ້ອມທຳມະຊາດໄດ້ຮັບການປົກປັກຮັກສາ ແລະ

ນຳໃຊ້ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຍືນຍົງ; ລະບົບການເມືອງການປົກຄອງມີສະຖຽນລະພາບ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ; ເຊື່ອມ
ໂຍງ ແລະ ເຊື່ອມຈອດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ເລິກເຊິ່ງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

ໂດຍອີງຕາມທິດທາງຂອງລັດຖະບານ ເພື່ອບັນລຸແຜນວຽກຈຸດສຸມຫຼັກທີ່ກ່ຽວພັນ ກັບການປ້ອງກັນ ແລະ
ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ຄື: 1) ການປົກປັກຮັກສາສະພາບແວດລ້ອມ ແລະ ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ,
2) ກຽມຄວາມພ້ອມໃນການຮັບມືໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ 3) ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມບໍ່ມີ
ສະຖຽນລະພາບຂອງການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ເກີດຈາກຜົນກະທົບຂອງໄພພິບັດ. ຂະແໜງການຊັບພະຍາກອນທຳມະ
ຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ກໍ່ໄດ້ກຳນົດວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030 ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຂອງ
ຕົນດັ່ງນີ້: “ສ້າງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ຂຽວ, ສະອາດ ແລະ ງາມຕາ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະ
ຊາດ ບົນພື້ນຖານການພັດທະນາເສດຖະກິດສີຂຽວ ເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ກ້າວເປັນປະເທດອຸດ
ສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມສາມາດໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ
ອາກາດ ແລະ ໄພພິບັດທຳມະຊາດ” ຈາກທິດທາງຫຼັກທັງສອງຢ່າງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນ ເຫັນວ່າພັກ-ລັດຖະບານ
ໄດ້ ເຫັນຄວາມສຳຄັນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ.

ເພື່ອເປັນການປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບັນລຸວິໄສທັດ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງແຂວງຫຼວງ
ພະບາງ ຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ເພື່ອກ້າວເປັນແຂວງພັດທະນາ, ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງ-ນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທຳມະ
ຊາດທີ່ມີຈຳກັດ ໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດສູງສຸດ ໄປພ້ອມກັບການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ
ກາຍເປັນແຂວງສີຂຽວ, ສາມາດຮັບມືຕໍ່ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ໄພທຳມະຊາດ ຮອດປີ 2030 ຕ້ອງ
ບັນລຸເປົ້າໝາຍຫຼືຄາດໝາຍລວມເຊິ່ງປະກອບມີ 4 ເປົ້າໝາຍສະເພາະ, ມີທິດທາງລວມ ແລະ ວຽກຈຸດສຸມ ດັ່ງນີ້ :

**“ສ້າງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສີຂຽວ, ສະອາດ, ງາມຕາ, ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານ
ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ, ມີສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີ ແລະ ໜ້າຢູ່, ບົນພື້ນຖານການພັດທະນາ
ເສດຖະກິດສີຂຽວ ເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ ກ້າວເປັນແຂວງໃຈກາງ
ອຸດສາຫະກຳການທ່ອງທ່ຽວ, ຄຽງຄູ່ກັບການປົກປັກຮັກສາມໍລະດົກໂລກໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ພ້ອມ
ທັງຮັບປະກັນຄວາມສາມາດໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ
ໄພພິບັດ”**

ເປົ້າໝາຍສະເພາະ 1: ສ້າງແຂວງຫຼວງພະບາງ ກາຍເປັນແຂວງສີຂຽວເພື່ອຮັບປະກັນຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາ ຊົນ
ບັນດາເຜົ່າ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ :

ເປົ້າໝາຍສະເພາະ 2: ສ້າງແຂວງຫຼວງພະບາງ ສະອາດ, ງາມຕາ ແລະ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານຊັບພະຍາ ກອນ
ທຳມະຊາດ, ມີສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ດີ ແລະ ໜ້າຢູ່ :

ເປົ້າໝາຍສະເພາະ 3: ປະກອບສ່ວນເຂົ້າການເຕີບໂຕເສດຖະກິດສີຂຽວເພື່ອບັນລຸການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ແລະ
ກ້າວເປັນແຂວງອຸດສາຫະກຳທັນສະໄໝໄປຕາມທິດສີຂຽວ :

ເປົ້າໝາຍສະເພາະ 4: ກະກຽມໃຫ້ມີຄວາມພ້ອມໃນການຮັບມື ແລະ ປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ
ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ.

ພາກທີ II ສະພາບມົນລະພິດ

2.1 ສະພາບມົນລະພິດທາງອາກາດ

ຈາກການຂະຫຍາຍຕົວທາງເສດຖະກິດພາຍໃນແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ເພີ່ມທະວີຂຶ້ນ, ເຮັດໃຫ້ລະດັບມົນລະພິດທາງອາກາດມີຄວາມສູງ. ມົນລະພິດທາງອາກາດສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມາຈາກບັນດາກິດຈະກຳຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ, ພື້ນທີ່ການກໍ່ສ້າງ, ການຂົນສົ່ງ, ກະສິກຳ, ຊຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ກິດຈະກຳໃນຕົວເມືອງ ລວມທັງໄຟຟ້າບັດທາງທຳມະຊາດທີ່ເກີດຂຶ້ນ.

2.1.1 ການຄວບຄຸມມົນລະພິດທາງອາກາດ

ສຳລັບແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໃນຊ່ວງກຳລັງພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ທີ່ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍສະເພາະໃນຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ, ພະລັງງານ, ບໍ່ແຮ່ ລວມທັງການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າອື່ນໆ ເຊິ່ງໄດ້ມີການເຕີບໃຫຍ່ຂະຫຍາຍຕົວໃນຊ່ວງໄລຍະຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ເຊິ່ງຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນກໍ່ໄດ້ສົ່ງຜົນໃຫ້ເກີດມີຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ ແລະ ທຳມະຊາດ. ບັນຫາທາງດ້ານມົນລະພິດທາງອາກາດ ແລະ ສຽງແມ່ນມີແນວໂນ້ມເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີສາເຫດມາຈາກການຜະລິດອຸດສາຫະກຳ ທີ່ບໍ່ມີການຄວບຄຸມມົນລະພິດທີ່ຖືກຕ້ອງເໝາະສົມ ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງຈຳນວນພາຫະນະພາຍໃນແຂວງ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດມີບັນຫາມົນລະພິດຈາກທໍ່ຄວັນ, ບັນຫາຝຸ່ນລະອອງຈາກຖະຫົນຫົນທາງທີ່ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການບູລະນະ, ບັນຫາໝອກຄວັນຈາກການຈູດປ່າເຮັດໄຮ່ ແລະ ການເຜົາສິ່ງເສດເຫຼືອ ກໍ່ຍັງເປັນບັນຫາທີ່ສຳຄັນຕໍ່ການເກີດມົນລະພິດທາງອາກາດ ກໍ່ໄດ້ສ້າງຄວາມທ້າທາຍໃໝ່ໃນການປ້ອງກັນ ແລະ ການຄວບຄຸມບັນຫາມົນລະພິດທາງອາກາດ ພາຍໃນແຂວງ ກໍ່ຄືໃນ ສປປ ລາວ ໃນອະນາຄົດ.

ກ. ມົນລະພິດທາງອາກາດຈາກການຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ

ເກີດຈາກພາຫະນະທີ່ຂັບເຄື່ອນດ້ວຍເຄື່ອງຈັກເຊັ່ນ: ຈຳນວນລົດຍົນ, ເຮືອຈັກ, ລົດຂົນສົ່ງ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ມີຈຳນວນເພີ່ມຂຶ້ນ ເຮັດໃຫ້ມີອາຍເສຍອອກສູ່ບັນຍາກາດ; ບັນຫາມົນລະພິດຈາກພາຫະນະໂດຍການເຜົາໄຫມ້ເຊື້ອໄຟ ປະເພດຕ່າງໆ ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດແກັສຄາຣ໌ບອນໂມນັອກໄຊ (CO), ຝຸ່ນລະອອງ, ສານປະກອບໄຮໂດຼຄາຣ໌ບອນ, ແກັສຊີລເຟີໄດອັອກໄຊ (SO₂), ໄນໂຕເຈນໄດອັອກໄຊ (NO₂), ຝຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄຣອນ (PM_{2.5}), ຝຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 10 ໄມຄຣອນ (PM₁₀), ຝຸ່ນລະອອງລວມ (TSP) ທີ່ກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາມົນລະພິດທາງອາກາດໃນເຂດຊຸມຊົນຂະໜາດໃຫຍ່. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກຂະແໜງແຜນການ ແລະ ສະຖິຕິ, ພະແນກໂຍທາທິການ ແລະ ການຂົນສົ່ງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ການຂຶ້ນທະບຽນພາຫະນະປະເພດທາງບົກ ແລະ ທາງນໍ້າ ໃນປີ 2018 ແລະ 2019 ເຫັນໄດ້ວ່າ ພະຫະນະທາງບົກ ໃນປີ 2019 ແມ່ນ ຫຼຸດລົງ ເມື່ອທຽບໃສ່ການຂຶ້ນທະບຽນຂອງປີ 2018 ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ ການຂຶ້ນທະບຽນພາຫະນະທາງນໍ້າ ໃນປີ 2019 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ເມື່ອທຽບໃສ່ປີ 2018 ນັ້ນສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ຄົນຫຼວງພະບາງ ຫຼື ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຂົ້າມາທ່ຽວໃນຫຼວງພະບາງ ຫັນມາຊົມໃຊ້ພາຫະນະທາງນໍ້າເພີ່ມຂຶ້ນ ດັ່ງຂໍ້ມູນໃນຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ່ 1.1 ຈຳນວນພາຫະນະທີ່ຂຶ້ນທະບຽນໃນປີ 2018-2019.

ລຳດັບ	ປີ 2018	ປີ 2019
1. ພະຫະນະທາງບົກ	8902 ຄັນ	7734 ຄັນ

2. ພະຫະນະທາງນ້ຳ	578 ຄັນ	612 ຄັນ
-----------------	---------	---------

ຂ. ມົນລະພິດທາງອາກາດຈາກຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳ

ບັນດາຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ໄດ້ເປັນເຈົ້າການຊຸກຍູ້ ສິ່ງເສີມເຮັດໃຫ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວຂະຫຍາຍຕົວໄປໃນທິດທາງທີ່ດີ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານຜະລິດປຸງຊີມັງ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນວັດສະດຸກໍ່ສ້າງ (ຫຼອມເຫຼັກ, ດິນຈີ່, ດິນບໍ່ອກ, ເປຕິ່ງອັດແຮງ, ເຝີນິເຈີໄມ້, ເຫຼັກໂຄງຫຼັງຄາ, ແຜ່ນອາລູຊິງ, ເຈ້ຍ ...), ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ (ຢາງຜາລາ, ແປ້ງມັນຕົ້ນ ...) ຈາກສະຖິຕິປີ 2020 ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງທັງໝົດ 2.267 ໂຮງງານ ໃນນັ້ນແບ່ງອອກເປັນ 3 ຂະໜາດເຊັ່ນ: ຂະໜາດໃຫຍ່ 47 ໂຮງງານ, ຂະໜາດກາງ 46 ໂຮງງານ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ 2.174 ໂຮງງານ. ຈາກສະຖິຕິປີ 2019 ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັດຖະກຳປຸງແຕ່ງທັງໝົດ 7.800 ແຫ່ງ ໃນນັ້ນແບ່ງອອກເປັນ 4 ຂະໜາດເຊັ່ນ: ຂະໜາດໃຫຍ່ 59 ແຫ່ງ, ຂະໜາດກາງ 163 ແຫ່ງ, ຂະໜາດນ້ອຍ 35 ແຫ່ງ ແລະ ອຸດສາຫະກຳແບບຄອບຄົວ 7.543 ແຫ່ງ. ຈາກສະຖິຕິສະແດງໃຫ້ເຫັນວ່າ ວິສາຫະກິດສ່ວນຫຼາຍໃນ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ແມ່ນ ຂະໜາດນ້ອຍອຸດສາຫະກຳແບບຄອບຄົວ ເຊິ່ງກວມເອົາປະມານ 96,7 ເປີເຊັນ (7.542 ແຫ່ງໃນ 7.800 ແຫ່ງ), ຮອງລົງມາແມ່ນ ວິສາຫະກິດຂະໜາດກາງ ປະມານ 2,08 ເປີເຊັນ (163 ແຫ່ງໃນ 7.800 ແຫ່ງ), ຂະໜາດໃຫຍ່ປະມານ 0,75 ເປີເຊັນ ແລະ ຂະໜາດນ້ອຍ 0,44 ເປີເຊັນ (35 ແຫ່ງ ໃນ 2.267 ຕາມລຳດັບ) ຂອງວິສາຫະກິດທັງໝົດ. ເຊິ່ງວິສາຫະກິດເລົ່ານີ້ລ້ວນແຕ່ມີສ່ວນໃນການສ້າງມົນລະພິດທາງອາກາດ.

2.2 ຂໍ້ມູນການວັດແທກຄຸນນະພາບອາກາດຂອງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການຕິດຕາມຄຸນນະພາບອາກາດ ແລະ ສຽງແມ່ນ 2 ຈຸດຄື:

ຈຸດທີ 1 ຕັ້ງຢູ່ບໍລິເວນພາຍໃນຮົ່ວຂອງສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ຈຸດທີ 2 ຕັ້ງຢູ່ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ, ຊຸມຊົນ ແລະ ມີນັກທ່ອງທ່ຽວຈຳນວນຫຼາຍ.

ຮູບທີ 2.1 ບໍລິເວນພາຍໃນຮົ່ວຂອງສະຖານີ ອຸຕຸນິຍົມ

ຮູບທີ່ 2.2 ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ
 (ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄົ້ນຄ້ວາ ແລະ ສະຖິຕິຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ)

ຕາຕະລາງ 2.1 ຜົນການຕິດຕາມກວດກາ

ລຳດັບ	ຈຸດວັດແທກ	ວັນທີ	ໂຕຊີ້ວັດ			ມາດຕະຖານ		
			CO	NO2	SO2	CO	NO2	SO2
			ppm	ppm	ppm	ppm	ppm	ppm
1	ຫ້ອງການ ອຸຕຸ ຫຼວງພະບາງ	26-27/11/2018	0.568	0.000	0.000	30	0.11	0.13
2		27-28/11/2018	0.722	0.000	0.000	30	0.11	0.13
3		28-29/11/2018	0.540	0.000	0.000	30	0.11	0.13
4	ວັດໃໝ່	29-30/11/2018	0.650	0.000	0.000	30	0.11	0.13
5		01-02/12/2018	0.619	0.000	0.000	30	0.11	0.13
6		01-02/12/2018	0.526	0.000	0.000	30	0.11	0.13
ສະເລ່ຍ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ			0.604	0.000	0.000	30	0.11	0.13

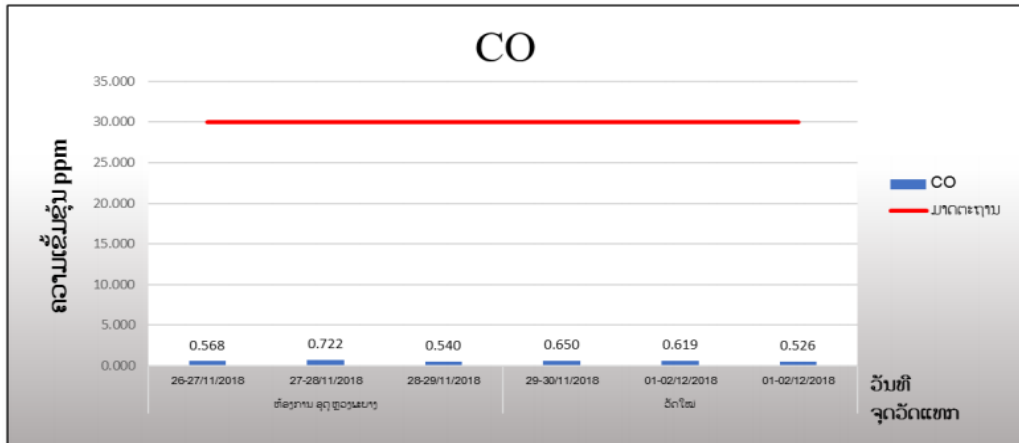
ມາດຕະຖານ* : ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 ສຳຫຼັບໂຕວັດແທກ CO, NO2 ແລະ SO2

2.2.1 ການປະເມີນ ຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ກາສຄາບອນໂມນັອກໄຊດ໌

ກາສຄາບອນໂມນັອກໄຊດ໌ (CO): ຜົນການວັດແທກປະລິມານ ຫຼື ຄ່າສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງທາດອາຍ ກາສຄາບອນໂມນັອກໄຊດ໌ ໃນອາກາດ (ppm) ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ, ຈຸດທີ່ 1 ທີ່ ຫ້ອງການ ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີຄ່າສະເລ່ຍ 0.610 ppm, ຈຸດທີ່ 2 ວັດໃໝ່ ບໍລິເວນເຂດມໍລະດົກໂລກ ຝົບວ່າຄ່າ

ສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງແມ່ນ 0.599 ppm ອີງໃສ່ຄ່າສະເລ່ຍ 1 ຊົ່ວໂມງຂອງທາດອາຍຄາບອນໂມນິອກໄຊດ໌ທີ່ວັດແທກໄດ້ ທັງ 2 ຈຸດ ແມ່ນບໍ່ເກີນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ. ຊຶ່ງມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດກຳນົດຄ່າເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານກາສຄາບອນໂມນິອກໄຊດ໌ (CO) ໃນບັນຍາກາດ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງແມ່ນ 30 ppm (CO=30 ppm/1h)

ເສັ້ນສະແດງ 1 ຜົນຂອງການວັດແທກກາສຄາບອນໂມນິອກໄຊດ໌ (CO)

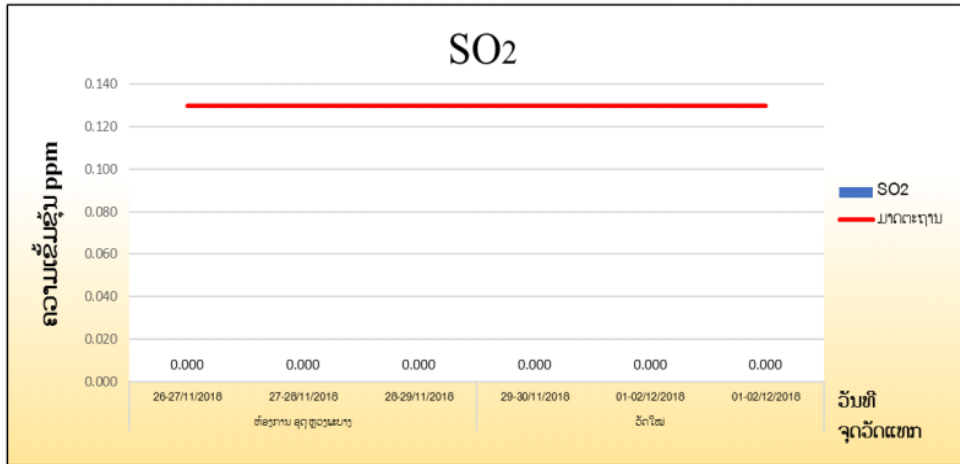
— ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 (CO:30ppm)

— ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານ CO ໃນຊັ້ນບັນຍາກາດ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ

2.2.2 ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ສຳລັບ ກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌

ກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌ (SO₂): ຜົນການວັດແທກປະລິມານຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ຂອງກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌ (SO₂) ໃນອາກາດ (ppm) ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ ພົບວ່າຄ່າສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌ (SO₂) ໃນແຕ່ລະຊົ່ວໂມງ ສະເລ່ຍຈຸດທີ່ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນ 0,000 ppm, ຈຸດທີ່ 2 ວັດໃໝ່ ບໍລິເວນເຂດມໍລະດົກໂລກ ພົບຄ່າສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ພາຍໃນ 1 ຊົ່ວໂມງແມ່ນ 0,000 ppm ອີງໃສ່ຄ່າສະເລ່ຍ 1 ຊົ່ວໂມງ ຂອງທາດກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌ (SO₂) ທີ່ວັດແທກໄດ້ແມ່ນບໍ່ເກີນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ. ຄ່າເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານກາສຊັລເຟີໄດອັອກໄຊດ໌ (SO₂) ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0,13 ppm (SO₂:0.13 ppm/1h).

ເສັ້ນສະແດງ 2 ຜົນຂອງການວັດແທກກຳສຸ້ລຟີໄດອໍອກໄຊດ໌ (SO₂)

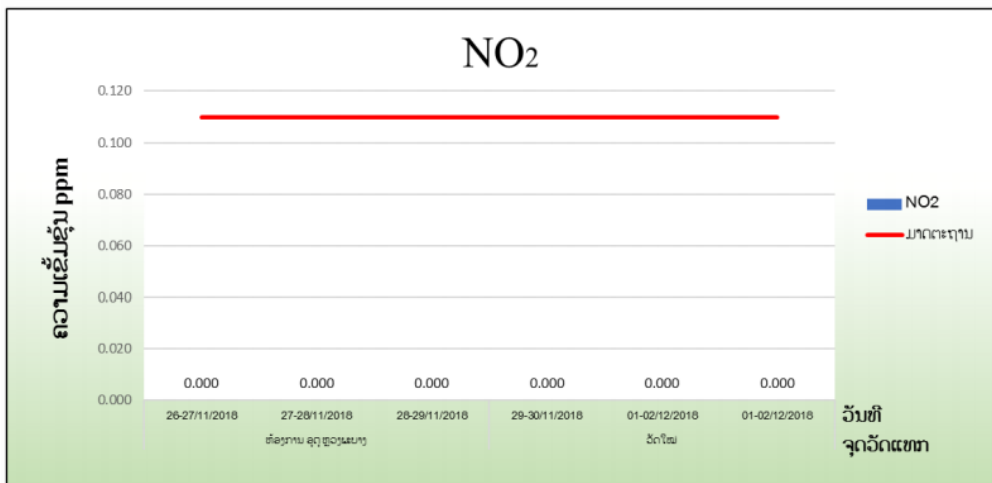

— ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງເວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 0.13 ppm (SO₂:0.13 ppm/1h)

— ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານ SO₂ ໃນຊັ້ນບັນຍາກາດ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ

2.2.3 ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ກຳສໃນກຸ່ມໄນໂຕຼເຈນອ້ອກໄຊ໌ ໄນໂຕຼເຈນອ້ອກຊາຍ (NO_x), ໄນໂຕຼເຈນໂມນ້ອກໄຊດ໌ (NO), ໄນໂຕຼເຈນໄດອ້ອກຊາຍ (NO₂): ຜົນການວັດແທກປະລິມານຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ຂອງທາດອາຍ ໄນໂຕຼເຈນໄດອ້ອກຊາຍ (NO₂) ທຳການວັດແທກເປັນລາຍຊື່ວໂມງ ຈຸດທີ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ແລະ ຈຸດທີ 2 ວັດໃໝ່ ບໍລິເວນເຂດມໍລະດົກໂລກ ແມ່ນບໍ່ພົບ ຕາມມາດຕະຖານສິ່ງເວດລ້ອມແຫ່ງຊາດກຳນົດໄວ້ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0.11 ppm (NO₂: 0,11/1h) ແມ່ນບໍ່ເກີນມາດຕະຖານ.

ເສັ້ນສະແດງ 3 ຜົນຂອງການວັດແທກ ກຳສໃນກຸ່ມໄນໂຕຼເຈນອ້ອກໄຊດ໌ (NO₂)

— ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງເວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 0.11 ppm (NO₂: 0.11 ppm/1h)

— ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານ NO₂ ໃນຊັ້ນບັນຍາກາດ ໃນ 1 ຊົ່ວໂມງ

2.2.4 ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ຝຸ່ນລະອອງ

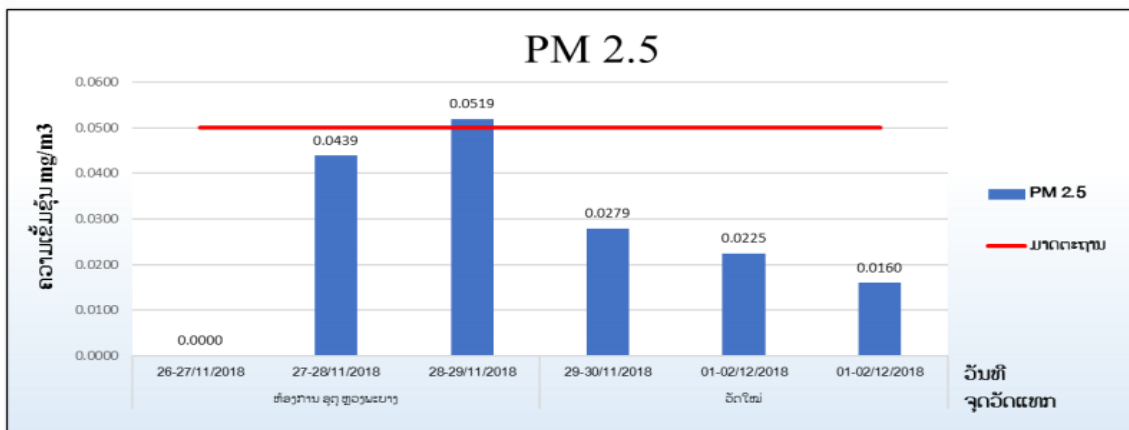
ລຳດັບ	ຈຸດວັດແທກ	ວັນທີ	ໂຕຊີ້ວັດ		ມາດຕະຖານ	
			PM2.5 mg/m ³	TSP mg/m ³	PM2.5 mg/m ³	TSP mg/m ³
1	ຫ້ອງການ ອຸຕຸນິຍົມ ຫຼວງ ຜະບາງ	26-27/11/2018	0.0000	0.326	0.05	0.33
2		27-28/11/2018	0.0439	0.1173	0.05	0.33
3		28-29/11/2018	0.0519	0.1310	0.05	0.33
4	ວັດໃໝ່	29-30/11/2018	0.0279	0.0581	0.05	0.33
5		01-02/12/2018	0.0225	0.0543	0.05	0.33
6		01-02/12/2018	0.0160	0.0418	0.05	0.33
ຄ່າສະເລ່ຍ ແຂວງ ຫຼວງຜະບາງ			0.027	0.122	0.05	0.33

ມາດຕະຖານ: ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832/ກຊສ ລົງວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017

ກ. ຜົນການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາຝຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ

ຝຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ (PM 2.5): 1 ຊົ່ວໂມງ ພົບວ່າ ຈຸດທີ 1 ທີ່ ຫ້ອງການອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງຜະບາງ ຄ່າສະເລ່ຍ 24 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0,032 mg/m³/24h ແລະ ຈຸດທີ 2 ວັດໃໝ່ ບໍລິເວນເຂດມໍລະດົກໂລກ ຄ່າສະເລ່ຍ 24 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0,022 mg/m³/24h ຈາກການຕິດຕາມວັດແທກ ທັງ 2 ຈຸດເຫັນວ່າປະລິມານຝຸ່ນລະອອງນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ (PM 2.5) ເກີນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດທີ່ກຳນົດໃນບາງວັນ ແຕ່ບໍ່ສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ.

ເສັ້ນສະແດງ 4 ຜົນຂອງການວັດແທກຝຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ (PM 2.5)

ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ມະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 (PM 2.5: 0.05 mg/m³/ 24h)

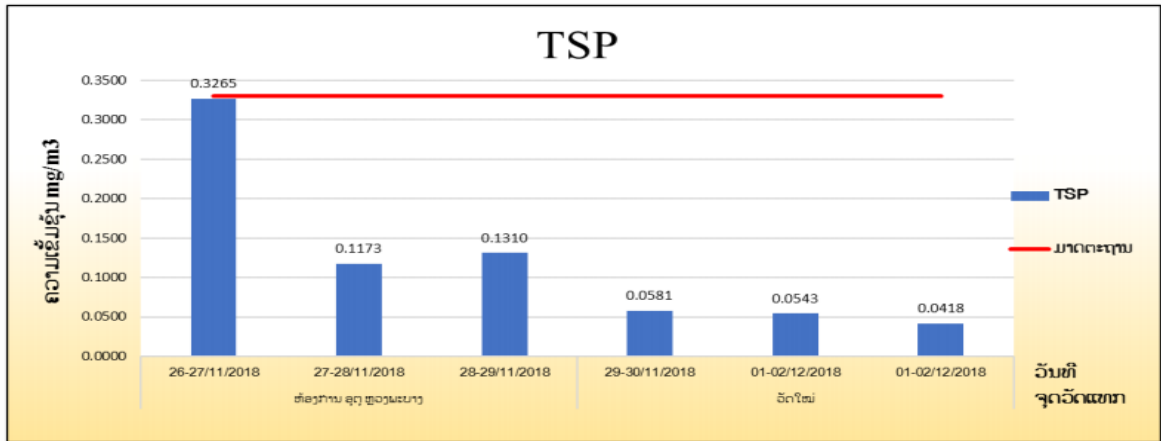
ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານ PM-10 ໃນຊັ້ນບັນຍາກາດ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ

ຂ. ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາ ຝຸ່ນລະອອງລວມ TSP

ຝຸ່ນລະອອງລວມ TSP: ຄ່າສະເລ່ຍປະລິມານຝຸ່ນລະອອງລວມ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ຈຸດທີ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງຜະບາງ ຄ່າສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0.191 mg/m³, ຈຸດທີ 2 ວັດໃໝ່ ພົບຄ່າສະເລ່ຍຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0.514 mg/m³ ຈາກຜົນການວັດແທກເຫັນວ່າຄ່າຝຸ່ນ

ລະອອງລວມຍັງຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດທີ່ກຳນົດ. ຕາມຄ່າມາດຕະຖານທີ່ກຳນົດໄວ້ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ແມ່ນ 0,33 mg/m³(TSP: 0,33 mg/m³/ 24h).

ເສັ້ນສະແດງ 5 ຜົນຂອງການວັດແທກຜຸ່ນລະອອງລວມ (TSP)

— ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 (TSP: 0.33 mg/m³/ 24h)
 — ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງປະລິມານ TSP ໃນຊັ້ນບັນຍາກາດ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ

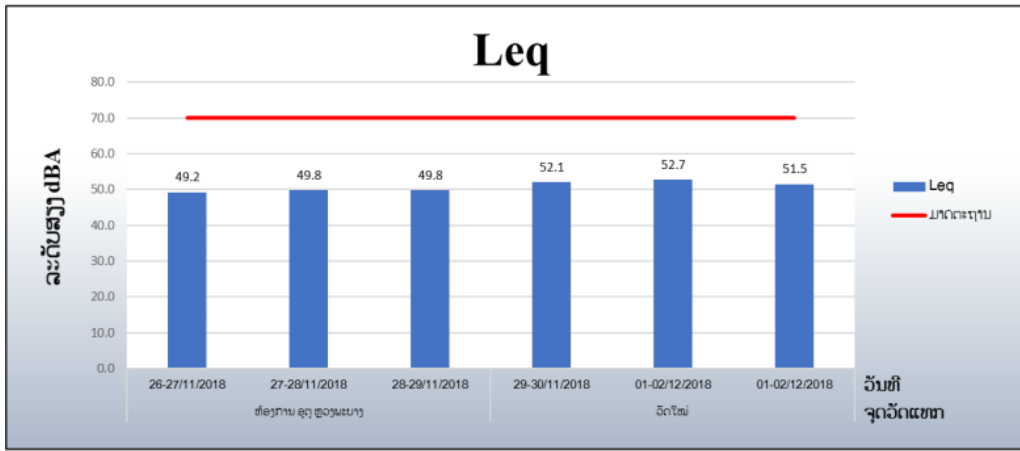
2.3 ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາລະດັບສຽງ

3. ການຕີລາຄາ ແລະ ການປະເມີນຜົນການຕິດຕາມກວດກາຕົວຊີ້ວັດ ລະດັບສຽງຄົງທີ່ ແລະ ລະດັບສຽງສູງສຸດ ຕາຕະລາງ 6 ສະຫຼຸບຜົນການວັດແທກຕົວຊີ້ວັດ Leq ແລະ Lmax ທຽບກັບມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ

ລຳດັບ	ຈຸດວັດແທກ	ວັນທີ	ໂຕຊີ້ວັດ		ມາດຕະຖານ	
			Leq	Lmax	Leq	Lmax
			dBA	dBA	dBA	dBA
1	ຫ້ອງການ ອຸຕຸ ຫຼວງພະບາງ	26-27/11/2018	49.2	64.8	70	115
2		27-28/11/2018	49.8	64.2	70	115
3		28-29/11/2018	49.8	65.2	70	115
4	ວັດໃໝ່	29-30/11/2018	52.1	68.4	70	115
5		01-02/12/2018	52.7	69.6	70	115
6		01-02/12/2018	51.5	68.1	70	115
ສະເລ່ຍ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ			50.8	66.7	70	115

ລະດັບສຽງຄົງທີ່ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ Leq 24 h: ທຳການວັດແທກເປັນຊົ່ວໂມງ ຫົວໜ່ວຍເປັນ ເດຊິເບລ ຈຸດທີ່ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຄ່າສະເລ່ຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ Leq 24 h ເທົ່າກັບ 49.6 ເດຊິເບລ, ຈຸດທີ່ 2 ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ ພົບຄ່າສະເລ່ຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ Leq 24 h ເທົ່າກັບ 52.1 ເດຊິເບລ ເຊິ່ງຄ່າມາດຕະຖານລະດັບສຽງຄົງທີ່ Leq 24 h ເທົ່າກັບ 70 ເດຊິເບລ (Leq: 70 dBA/24h) ຈາກນີ້ໄດ້ທຳການວັດແທກທັງ 2 ຈຸດແມ່ນບໍ່ເກີນມາດຕະຖານ.

ເສັ້ນສະແດງ 6 ຜົນຂອງການວັດແທກສໍາຫຼັບ ລະດັບສຽງຄົງທີ່ (Leq)

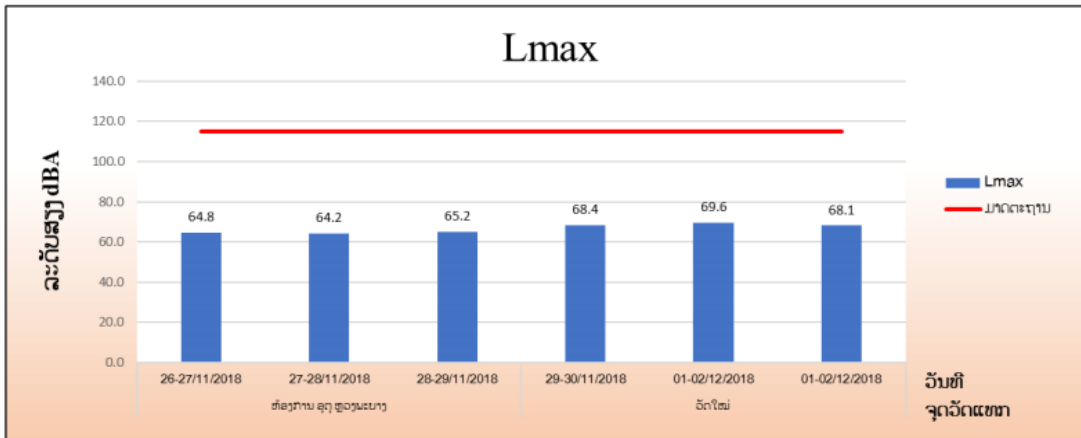

ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງເວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 70 db (ສຽງຄົງທີ່ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ Leq 24 h)

ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນລະດັບສຽງຄົງທີ່ Leq ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ

ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນລະດັບຄວາມສຽງສູງສຸດ (A) Lmax: ທຳການວັດແທກເປັນຊົ່ວໂມງ ຈຸດທີ່ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຄ່າສະເລ່ຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ (A) Lmax 24 h ເທົ່າກັບ 64.7 ເດຊິເບລ, ຈຸດທີ່ 2 ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ ພົບຄ່າສະເລ່ຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ (A) Lmax 24 h ເທົ່າກັບ 68.7 ເດຊິເບລ. ຄ່າສະເລ່ຍ ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ ຈາກທີ່ໄດ້ທຳການວັດແທກແມ່ນບໍ່ເກີນມາດຕະຖານ ເຊິ່ງຄ່າມາດຕະຖານລະດັບສຽງສູງສຸດ (A) Lmax / 24 h ເທົ່າກັບ 115 ເດຊິເບລ (A) Lmax : 115 dBA/24h

ເສັ້ນສະແດງ 7 ຜົນຂອງການວັດແທກສໍາຫຼັບ ສຽງສູງສຸດ Lmax

ຂໍ້ຕົກລົງວ່າດ້ວຍມາດຕະຖານສິ່ງເວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 0832 /ກຊສ ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ. ວັນທີ 07 ກຸມພາ 2017 115 db (ລະດັບສຽງສູງສຸດ (A) Lmax : 115 dBA/24h)

ຄ່າຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນລະດັບສຽງສູງສຸດ (A) Lmax ໃນ 24 ຊົ່ວໂມງ

2.4 ສະຫຼຸບຜົນການປະເມີນຜົນ ແລະ ຕິລາຄາລວມຜົນການຕິດຕາມກວດກາ

ການຕິດຕາມກວດກາຄຸນນະພາບອາກາດຢູ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ ຈຸດທີ່ 1 ທີ່ອຸຕຸນິຍົມວິທະຍາ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ຈຸດທີ່ 2 ທີ່ວັດໃໝ່ ບໍລິເວນເຂດມໍລະດົກໂລກ ເຂດ 1 ພົບວ່າ: ບັນດາຕົວຊີ້ວັດຕ່າງໆ ໄດ້ແກ່ ຜຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ (PM2.5), ຜຸ່ນລະອອງລວມ TSP, ໄນໂຕຣເຈນໄດອີກຊາຍ (NO2), ຊັບເຜີໄດອອກໄຊດ໌ (SO2), ຄາບອນໂມນ໌ໄຊດ໌ (CO), ແລະ ສຽງແມ່ນບໍ່ເກີນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມກຳນົດໄວ້. ມີຜຽງບາງວັນທີ່ຄ່າຜຸ່ນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ໄມຄອນ (PM2.5) ເກີນມາດຕະຖານ ແຕ່ບໍ່ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ.

ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ (ສະຖາບັນຄົ້ນຄວ້າ, ສະຖິຕິຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ)

ພາກທີ III

ມົນລະພິດທາງດິນ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າ

3.1 ມົນລະພິດທາງດິນ

ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ຖືເອົາວຽກງານກະສິກໍາ ເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຊຶ່ງສະແດງອອກໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຂອງແຂວງ ໃນແຕ່ລະໄລຍະເຊິ່ງ ແຂວງໄດ້ ກໍານົດທິດທາງໃນການພັດທະນາກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ຍືນຍົງ ທາງດ້ານສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ; ເສີມຂະຫຍາຍການຜະລິດກະສິກໍາທີ່ມີທ່າແຮງ ຕາມທິດການຜະລິດກະສິກໍາ ສະອາດ, ກະສິກໍາປອດສານພິດ ແລະ ການເຮັດກະເສດສຸມທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ມີຄຸນນະພາບສູງ; ນໍາໃຊ້ເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການຜະລິດ ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງສິນຄ້າກະສິກໍາໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ທັງດ້ານ ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ; ຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້ຕາມທິດຍືນຍົງ.

ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນໄລຍະຜ່ານມາເຫັນວ່າ ໄດ້ມີກິດຈະການປູກກ້ວຍຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເຊິ່ງ ມີບັນຫາຫຼາຍຢ່າງເກີດຂຶ້ນເປັນຕົ້ນ: ບັນຫາການນໍາໃຊ້ເນື້ອທີ່ດິນ, ການນໍາໃຊ້ຝຸ່ນ, ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ຢາຂ້າ ຫຍ້າ ເຂົ້າໃນຂະບວນການປູກກ້ວຍ. ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກ ສະຖິຕິກະສິກໍາ ປະຈຳປີ 2019 ສະເພາະ ສວນປູກກ້ວຍ ແມ່ນມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດທົ່ວແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໂດຍປະມານ 4035 ເຮັກຕາ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນຜະລິດ 50,110 ໂຕນຕໍ່ ປີ, ເນື້ອທີ່ປູກເຂົ້າທັງໝົດມີ 32,867.47 ເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດໄດ້ 84,208.92 ໂຕນ. ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໝາກໄມ້ ໃຫ້ໝາກທັງໝົດ 39,808.67 ເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດໄດ້ 256,315.19 ໂຕນ, ໃນນີ້ ພືດສະບຽງ ມີຜົນຜະລິດ 96,429.05 ໂຕນ, ພືດທາດແປ້ງ ມີຜົນຜະລິດ 25,756.96 ໂຕນ, ພືດເປັນສິນຄ້າ ມີຜົນຜະລິດ 47,533.44 ໂຕນ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ມີຜົນຜະລິດ 86,595.74 ໂຕນ. ນອກຈາກນັ້ນ ໄດ້ມີການສົ່ງອອກຢາງພາລາ ໄປສປ.ຈີນ ທັງໝົດ ຈໍານວນ 23,564 ໂຕນ, ປໍສາ ຈໍານວນ 301 ໂຕນ, ໝາກໂມ ຈໍານວນ 1,060 ໂຕນ, ໝາກເດືອຍ ຈໍານວນ 1,322 ໂຕນ.

ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງມີການນໍາເຂົ້າປຸຍຊີວະພາບ ຈາກ ສປ.ຈີນ ໃນສິກປີ 2019 ມີທັງໝົດຈໍານວນ 631 ໂຕນ , ປຸຍເຄມີ ຈໍານວນ 392,284 ໂຕນ, ເບ້ຍມອນ 50.000 ເບ້ຍ ແລະ ຂົງຫອມ ຈໍານວນ 50 ໂຕນ. ການປູກພືດອິນ ຊີພາຍໃນແຂວງ ມີເນື້ອທີ່ທົ່ວແຂວງທີ່ໄດ້ໃບຢັ້ງຢືນຈາກກົມປູກຝັງ ມີ 3 ເມືອງ, 9 ບ້ານ, ມີ 23 ຄອບຄົວ, ເນື້ອທີ່ ປະມານ 30 ເຮັກຕາ.

ຮູບທີ່ 3.1 ສວນກ້ອຍທີ່ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ຮູບທີ່ 3.3 ປະເພດສານເຄມີທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກໝາກກ້ອຍ

3.2 ຄຸນນະພາບນໍ້າ

ຊັບຜະຍາກອນນໍ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ທາງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ປະລິມານ ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບດີ ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມເນື່ອງຈາກວ່າເປັນປະເທດກໍາລັງພັດທະນາ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ມີການພັດທະນາທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ຊັບຜະຍາກອນນໍ້າໃນປະເທດມີຄວາມສຽງຕໍ່ຄຸນນະພາບນໍ້າ ເຊິ່ງແຫຼ່ງກໍາເນີດຂອງມົນລະພິດທາງນໍ້າ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນເກີດຈາກກິດຈະກຳຂອງມະນຸດສ້າງຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນ ນໍ້າເບື້ອນຈາກຕົວເມືອງ, ອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ, ບໍ່ແຮ່, ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ, ການຄົມມະນາຄົມທາງເຮືອ ແລະ ແຫຼ່ງອື່ນໆ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ມົນລະພິດທາງນໍ້າ ແມ່ນຍັງມີຈຳກັດ.

ໃນປີ 2019 ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ 13 ຈຸດ ໃນນັ້ນປະກອບມີ 6 ແມ່ນໍ້າມີນໍ້າຂອງ, ນໍ້າອູ, ນໍ້າງາ, ນໍ້າຄານ, ນໍ້າດົງ ແລະ ນໍ້າເຊືອງ ຕາມລຳດັບ. ອີງຕາມຜົນການວັດແທກ ແລະ ວິໄຈຄຸນນະພາບນໍ້າໜ້າດິນທັງ 13 ຈຸດ ເຫັນວ່າ ຄຸນນະພາບນໍ້າທັງໝົດ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ.

ຕາຕະລາງທີ່ 3.1 ຄຸນນະພາບມີ ນ້ຳຂອງ, ນ້ຳອູ, ນ້ຳງາ, ນ້ຳຄານ, ນ້ຳດົງ, ນ້ຳເຊືອງ, ຫ້ວຍໂຮບ ແລະ ຫ້ວຍອ່ວງ

ລ/ດ	ສະຖານີວັດແທກ	ເມືອງ	pH	Alk (mg/L)	CO D (mg/L)	DO (mg/L)	Cond (µS/cm)	T (°C) ນ້ຳ	TDS (mg/L)	Sal
1	ກ້ອງຂົວສີບຣຸນ ນ້ຳອູ	ເມືອງງອຍ	8,19	-	-	7.9	260	25.1	260	0
2	ກ້ອງເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳອູ 2	ເມືອງງອຍ	7,53	-	-	5.05	248	24.8	248	0
3	ກ້ອງຂົວຄົກລິນນ້ຳອູ ບ້ານ ຫາດຍາ	ເມືອງປາກອູ	8,01	-	-	7.81	253	27,5	253	0
4	ກ້ອງຂົວນ້ຳງາ	ເມືອງປາກອູ	8,05	-	-	7.5	263	24,6	263	0
5	ກ້ອງຂົວນ້ຳຄານໃໝ່	ນະຄອນຫຼວງ ພະບາງ	8,27	-	-	8.41	226	27,5	226	0
6	ແຄມນ້ຳຄານ ກ້ອງ ສະຖານີອຸທິກກະສາດ ບ້ານ ມຸດ	ເມືອງຊຽງເງິນ	8,01	-	-	8.21	251	27,5	251	0
7	ກ້ອງຂົວນ້ຳດົງ	ນະຄອນຫຼວງ ພະບາງ	7,8	-	-	5.78	443	23,7	443	0.1
8	ກ້ອງຕະຫລາດເມືອງ ປາກແຊງ(ນ້ຳເຊືອງ)	ເມືອງປາກ ແຊງ	8,27	-	-	7.76	223	28,6	223	0
9	ກ້ອງຂົວນ້ຳເຊືອງ	ນະຄອນຫຼວງ ພະບາງ	8,45	-	-	9.44	244	29,7	244	0
10	ນ້ຳຂອງ ບ້ານ.ຊ່າງໄຫ	ເມືອງປາກອູ	8,35	-	-	5,70	268	22,15	-	-
11	ຫ້ວຍໂຮບ ບ້ານ ໂຜສີ	ນະຄອນຫຼວງ ພະບາງ	7,87	-	-	6,56	-	20,1	66,9	-
12	ຫ້ວຍອ່ວງ(ໂຄງການບໍ່ ຄຳຜາປິ່ນ) ຈຸດ 1	ເມືອງປາກອູ	-	179,20	11,00	-	-	-	361,00	-
13	ຫ້ວຍອ່ວງ(ໂຄງການບໍ່ ຄຳຜາປິ່ນ) ຈຸດ 2	ເມືອງປາກອູ	-	149,60	12,60	-	-	-	300,00	-

ອີງຕາມຂໍ້ມູນຈາກຕາຕະລາງທີ່ 3.1 ຜົນຂອງການຕິດຕາມວັດແທກຄຸນນະພາບຕາມສາຍນ້ຳໃນແຂວງ ຫຼວງພະບາງຕະຫຼອດປີ ໂດຍລວມແລ້ວແມ່ນຍັງມີຄຸນນະພາບດີເມື່ອທຽບກັບຄ່າມາດຕະຖານຄຸນນະພາບສິ່ງແວດ ລ້ອມແຫ່ງຊາດ.

ພາກທີ IV ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ

4.1 ສະພາບລວມການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ໃນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ

ບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນປະຈຸບັນກຳລັງເປັນບັນຫາທີ່ເຄັ່ງຮ້ອນໃນປະຈຸບັນ ຊຶ່ງປະເທດຕ່າງໆ ຕ້ອງໄດ້ທຸ້ມເທຊັບພະຍາກອນ ແລະ ງົບປະມານຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ. ນອກຈາກບັນຫາກິນເໝັນລົບກວນ, ເປັນແຫຼ່ງແຜ່ພັນເຊື້ອພະຍາດແລ້ວ ບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອຍັງກໍ່ໃຫ້ເກີດບັນຫາມົນລະພິດໃນດ້ານອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ບັນຫາມົນລະພິດທາງນ້ຳ ທີ່ເກີດຈາກນ້ຳເສຍທີ່ຮົ່ວໄຫຼຈາກກອງຂີ້ເຫຍື້ອ ເຮັດໃຫ້ຄຸນນະພາບນ້ຳໜ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນເຊື້ອມໂຊມ. ໃນກໍລະນີທີ່ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອເກີດໄຟໄໝ້ ຊຶ່ງຈະເຮັດໃຫ້ເກີດມົນລະພິດທາງອາກາດ ໂດຍສະເພາະເມື່ອມີຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ມີສານພິດປະປົນຢູ່ນຳ ເນື່ອງຈາກບໍ່ມີການຄັດແຍກຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເໝາະສົມ.

ໂດຍທົ່ວໄປປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເກີດຂຶ້ນສາມາດນຳກັບມາໃຊ້ປະໂຫຍດໄດ້ເຖິງ 80 ສ່ວນຮ້ອຍ ຖ້າເຮົາມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດການທີ່ດີ ໂດຍໃຫ້ທຸກຄົນມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຫຼຸດຜ່ອນ, ຄັດແຍກ ແລະ ໃຊ້ປະໂຫຍດຈາກຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍເລີ່ມຈາກຕົນເອງ, ຄອບຄົວ ແລະ ຊຸມຊົນ ຕະຫຼອດເຖິງສຳນັກງານອົງການ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດຕ່າງໆ ຕ້ອງປະສານສົມທົບກັນກໍ່ຈະເຮັດໃຫ້ບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອຫຼຸດລົງໄດ້ ແລະ ຍັງສາມາດປະຢັດງົບປະມານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນ ທຳມະຊາດໄດ້ອີກນຳ.

ຂີ້ເຫຍື້ອສ່ວນໃຫຍ່ປະກອບດ້ວຍວັດຖຸອົງຄະທາດ ກວມເອົາປະມານ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຖົງພລາສຕິກ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຈ້ຍ 15 ສ່ວນຮ້ອຍ, ແກ້ວ, ກະປ່ອງ ແລະ ໂລຫະອື່ນໆ ປະມານ 25 ສ່ວນຮ້ອຍ. ສຳລັບຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ເປັນພິດ ແລະ ອັນຕະລາຍ ເຊັ່ນ: ໝໍ້ໄຟເກົ່າ, ປ່ອງນ້ຳສີເກົ່າ, ປ່ອງສະເປ, ຂວດສານເຄມີ, ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ຂີ້ເຫຍື້ອອື່ນໆ ແມ່ນມີການປະປົນກັບຂີ້ເຫຍື້ອທົ່ວໄປ.

4.2 ການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ

4.2.1 ນະຄອນຫຼວງພະບາງ

ນະຄອນຫຼວງພະບາງແມ່ນເມືອງເອກຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີ 115 ບ້ານ, ແຕ່ມີພຽງ 84 ບ້ານເທົ່ານັ້ນທີ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອເຂົ້າເຖິງ ຍັງ 31 ບ້ານແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອຢ່າງຖືກຕ້ອງ. ໃນຈຳນວນ 84 ບ້ານມີຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ 13,246 ຄົວເຮືອນ (ຂໍ້ມູນປີ 2019) ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສິ່ງເສດເຫຼືອໃນຕົວເມືອງນະຄອນຫຼວງພະບາງມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 19 ຄັນ, ຮອບວຽນການເກັບຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ. ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກຳຈັດຢູ່ສະໜາມປີ 2018 ມີ 29.939 ໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈຳນວນຂີ້ເຫຍື້ອຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍເປັນ 29.085 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ສຳລັບອົງປະກອບຂອງຂີ້ເຫຍື້ອຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງເຫັນວ່າ ເສດອາຫານ ຫຼື ຂີ້ເຫຍື້ອອິນຊີກວມເອົາ 39 ສ່ວນຮ້ອຍ ຂອງຂີ້ເຫຍື້ອທັງໝົດ ຮອງລົງມາແມ່ນຂີ້ເຫຍື້ອປະເພດໄມ້ 30 ສ່ວນຮ້ອຍ, ເຈ້ຍ 6 ສ່ວນຮ້ອຍ, ປລາສະຕິກ 8 ສ່ວນຮ້ອຍ, ໂລຫະ 1 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຢາງ 1 ສ່ວນຮ້ອຍ, ແກ້ວ 2 ສ່ວນຮ້ອຍ, ຫີນ 4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ແຜ່ນແຜ 4 ສ່ວນຮ້ອຍ, ແລະ ປະເພດອື່ນໆ 5 ສ່ວນຮ້ອຍ ເຊິ່ງຊື່ໃຫ້ເຫັນວ່າ ຂີ້ເຫຍື້ອຈາກເສດອາຫານ ມີຈຳຫຼາຍປັດຈຸບັນທາງນະຄອນຫຼວງພະບາງໄດ້ມີການສົ່ງເສີມຫຼັກການ 3R ເຂົ້າຊ່ວຍໃນການກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອປະເພດເສດ

ອາຫານໂດຍນໍາໄປເຮັດບຸຍອິນຊີ ຫຼື ຜຸນບົ່ມອີກດ້ວຍ ພ້ອມທັງເປັນການຫຼຸດຜ່ອນການຈັດການສິ່ງເສດເຫຼືອຢູ່
ປາຍທາງອີກດ້ວຍ.

ຕາຕະລາງທີ 4.1 ອົງປະກອບຂອງຂີ້ເຫຍື້ອຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ

ປະເພດ	ປະລິມານ ສ່ວນ ຮ້ອຍ
ເສດອາຫານ, ຂີ້ເຫຍື້ອອິນຊີ	39 ສ່ວນຮ້ອຍ
ໄມ້	30 ສ່ວນຮ້ອຍ
ເຈ້ຍ	6 ສ່ວນຮ້ອຍ
ປລາສະຕິກ	8 ສ່ວນຮ້ອຍ
ໂລຫະ	1 ສ່ວນຮ້ອຍ
ຢາງ	1 ສ່ວນຮ້ອຍ
ແກ້ວ	2 ສ່ວນຮ້ອຍ
ຫີນ	4 ສ່ວນຮ້ອຍ
ແຜ່ນແຜ	4 ສ່ວນຮ້ອຍ
ອື່ນໆ	5 ສ່ວນຮ້ອຍ
ລວມ	100 ສ່ວນຮ້ອຍ

ສໍາລັບການຜະລິດຂີ້ເຫຍື້ອຂອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ ຈາກການສຶກສາໃນໄລຍະຜ່ານມາແຕ່ປີ 2015-2019
ສາມາດກຳນົດສະເລ່ຍແມ່ນ **0,7 ກິໂລກຣາມ/ຄົນ/ວັນ**.

ຮູບທີ່ 4.1 ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແຂວງຫຼວງພະບາງ

4.2.2 ເມືອງຈອມເພັດ

ເມືອງຈອມເພັດ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 3 ກິໂລແມັດ, ມີ 69 ບ້ານ ສຳລັບການໃຊ້ບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອຈະມີສະເພາະພາຍໃນເທດສະບານເມືອງເທົ່ານັ້ນ ປະກອບມີ 2 ບ້ານ, ໃນນັ້ນມີ 841 ຄົນສຳລັບປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ, ເມືອງຈອມເພັດ ມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຜະລິດໃນສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 54.18 ໂຕນຕໍ່ປີ.

4.2.3 ເມືອງຊຽງເງິນ

ເມືອງຊຽງເງິນ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 24 ກິໂລແມັດ, ມີເນື້ອທີ່ປະມານ 169,406.14 ເຮັກຕາ, ມີທັງໝົດ 49 ບ້ານ, ມີຈຳນວນ 6,259 ຄົວເຮືອນ, ປະກອບມີ 34,423 ຄົນ. ສຳລັບການໃຊ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອຈະມີສະເພາະພາຍໃນເທດສະບານເມືອງ ລວມມີ 9 ບ້ານ, ມີ 2,709 ຫຼັງຄາເຮືອນ, ມີ 2,969 ຄອບຄົວ, ມີ 15,595 ຄົນ. ຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ, ເມືອງຊຽງເງິນ ມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຜະລິດໃນສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 1,976 ໂຕນຕໍ່ປີ.

4.2.4 ເມືອງປາກແຊງ

ເມືອງປາກແຊງ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີທັງໝົດ 52 ບ້ານ, ແຕ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອພຽງ 8 ບ້ານ, ມີຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ 937 ຫຼັງຄາເຮືອນ, ສຳນັກງານ 40 ແຫ່ງ, ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ 36 ຫົວໜ່ວຍ(ຂໍ້ມູນປີ 2019). ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ. ໂດຍສະເລ່ຍການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ໃຊ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນມີພຽງ 960 ໂຕນຕໍ່ປີ ເມື່ອທຽບກັບປະລິມານຂອງປະຊາກອນເຫັນວ່າການໃຊ້ບໍລິການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນຍັງມີຈຳນວນໜ້ອຍ.

4.2.5 ເມືອງໂພນໄຊ

ເມືອງໂພນໄຊ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 64 ກິໂລແມັດ ມີເນື້ອທີ່ປະມານ 244,409.67 ເຮັກຕາ, ມີ 57 ບ້ານ, ມີ 5,478 ຄອບຄົວ, ມີ 34,953 ຄົນ, ມີພຽງ 2 ບ້ານເທົ່ານັ້ນທີ່ໃຊ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ. ຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບ ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 1 ຄັນ, ຮອບວຽນການລົງເກັບຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ລະບ້ານ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກຳຈັດຢູ່ສະໜາມ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈຳນວນຂີ້ເຫຍື້ອມີປະມານ 480 ໂຕນຕໍ່ປີ.

4.2.6 ເມືອງປາກອູ

ເມືອງປາກອູ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີທັງໝົດ 51 ບ້ານ, ແຕ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອພຽງ 23 ບ້ານ, ຍັງເຫຼືອ 28 ບ້ານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບຖືກຕ້ອງ, ໃນຈຳນວນ 23 ບ້ານນັ້ນ ປະກອບມີຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ 3,196 ຫຼັງຄາເຮືອນ (ຂໍ້ມູນປີ 2019). ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນເມືອງປາກອູ ມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 2 ຄັນ, ຮອບວຽນການລົງເກັບຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ລະບ້ານ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກຳຈັດຢູ່ສະໜາມ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈຳນວນຂີ້ເຫຍື້ອມີປະມານ 240 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ຮູບທີ່ 4.2 ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງປາກອູ

4.2.7 ເມືອງນ້ຳບາກ

ເມືອງນ້ຳບາກ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 120 ກິໂລແມັດ, ມີ 86 ບ້ານ, ມີ 13,179 ຄອບຄົວ, ມີ 76,005 ຄົນ, ແຕ່ຍັງມີພຽງ 13 ບ້ານເທົ່ານັ້ນທີ່ມີໃຊ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ. ຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ, ຍັງພົບເຫັນການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອຊະຊາຍ. ເມືອງນ້ຳບາກມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 3 ຄັນ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຜະລິດໃນສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 720 ໂຕນຕໍ່ປີ.

4.2.8 ເມືອງນານ

ເມືອງນານ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 76 ກິໂລແມັດ, ມີທັງໝົດ 48 ບ້ານ, ແຕ່ຍັງມີພຽງ 13 ບ້ານເທົ່ານັ້ນທີ່ໃຊ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ, ມີ 2,284 ຄອບຄົວ, ເຊິ່ງຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອແບບຊະຊາຍ. ເມືອງນານມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຜະລິດໃນສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 1.198 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ຮູບທີ່ 4.3 ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງນານ

4.2.9 ເມືອງພູຄູນ

ເມືອງພູຄູນ ຫ່າງຈາກສຳນັກງານປົກຄອງນະຄອນຫຼວງພະບາງ 127 ກິໂລແມັດ, ປະກອບມີທັງໝົດ 41 ບ້ານ, ແຕ່ມີພຽງ 5 ບ້ານເທົ່ານັ້ນ ຄື: ບ້ານສາມແຍກ, ບ້ານແສນສີ, ບ້ານບັງກາໂລ່, ບ້ານຫຼັກ 5 ແລະ ບ້ານວຽງຄຳ ທີ່ໃຊ້ບໍລິການໃນການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ, ເຊິ່ງລວມມີ 718 ຄອບຄົວ, ເຊິ່ງຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອແບບຊະຊາຍ. ເມືອງພູຄູນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງພູຄູນປະມານ 10 ກິໂລແມັດ, ເຊິ່ງມີປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຜະລິດໃນສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ໂດຍສະເລ່ຍແມ່ນ 720 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ຮູບທີ່ 4.4 ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງພູຄູນ

4.2.10 ເມືອງງອຍ

ເມືອງງອຍ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ຂຶ້ນກັບແຂວງຫຼວງພະບາງ ທີ່ມີທ່າແຮງທາງດ້ານການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວ ທາງທຳມະຊາດ ແລະ ປະຫວັດສາດ ເປັນເມືອງອັນດັບທີ 2 ຂອງການທ່ອງທ່ຽວຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີທັງໝົດ 76 ບ້ານ, ແຕ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອພຽງ 05 ບ້ານ, ຍັງເຫຼືອ 71 ບ້ານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບຖືກຕ້ອງ, ໃນຈຳນວນ 5 ບ້ານ ມີຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ 911 ຫຼັງຄາເຮືອນ (ຂໍ້ມູນປີ 2019). ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນເມືອງງອຍ ມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 3 ຄັນ, ຮອບວຽນການລົງເກັບຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ລະບ້ານ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກຳຈັດຢູ່ສະໜາມປີ 2018 ມີ 307 ໂຕນຕໍ່ປີ ແລະ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈຳນວນຂີ້ເຫຍື້ອເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 350 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ຮູບທີ່ 4.5 ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງງອຍ

4.2.11 ເມືອງໂພນທອງ

ເມືອງໂພນທອງ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີທັງໝົດ 40 ບ້ານ, ແຕ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອພຽງ 04 ບ້ານຄື: ບ້ານວັງຊຽງ, ບ້ານປາກອິມ, ບ້ານກາງ ແລະ ບ້ານວັງແນກ ມີ 631 ຄອບຄົວ, ມີຈຳນວນພົນລະເມືອງ 3,403 ຄົນ, ຍັງເຫຼືອ 36 ບ້ານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບ ຖືກຕ້ອງ, ໃນຈຳນວນ 4 ບ້ານ ມີຈຳນວນຄົວເຮືອນທັງໝົດ 694 ຫຼັງຄາເຮືອນ (ຂໍ້ມູນປີ 2019). ໃນນັ້ນສຳນັກງານ 44 ແຫ່ງແລະ ຫົວໜ່ວຍທຸລະກິດ 8 ແຫ່ງ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຈັດການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ແລະ ການບໍລິການດ້ານ ສິ່ງແວດລ້ອມພາຍໃນເມືອງງອຍ ມີລາຍລະອຽດດັ່ງນີ້:

ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 1 ຄັນ, ຮອບວຽນການລົງເກັບຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ລະ ບ້ານ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກຳຈັດຢູ່ສະໜາມ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈຳນວນມີທັງໝົດ 1,152 ໂຕນ ຕໍ່ປີ.

ຮູບທີ່ 4.6 ສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ເມືອງໂພນທອງ

4.2.12 ເມືອງວຽງຄໍາ

ເມືອງວຽງຄໍາ ເປັນເມືອງໜຶ່ງທີ່ຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ປະກອບມີທັງໝົດ 71 ບ້ານ, ແຕ່ມີການບໍລິການຂີ້ເຫຍື້ອຜຽງ 06 ບ້ານຄື: ບ້ານບວມຫວານ, ບ້ານຫາດຍາວ, ບ້ານວັງເຫິງ, ບ້ານວັງໄບ, ບ້ານແສ້ ແລະ ບ້ານໃຫຍ່ວຽງຄໍາ ມີທັງໝົດ 667 ຄອບຄົວ, ມີຈໍານວນຜົນລະເມືອງ 2.668 ຄົນ, ຍັງເຫຼືອ 65 ບ້ານທີ່ຍັງບໍ່ທັນມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບຖືກຕ້ອງ (ຂໍ້ມູນປີ 2019). ເຊິ່ງຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນມີທ່າອ່ຽງນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຍັງບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງທີ່ເປັນລະບົບຖືກຕ້ອງ ແລະ ມີການຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອແບບຊະຊາຍ. ເມືອງວຽງຄໍາ ມີການຈັດການຂີ້ເຫຍື້ອແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງວຽງຄໍາ ປະມານ 3 ກິໂລແມັດ. ການເກັບມ້ຽນ ແລະ ການຂົນສົ່ງຂີ້ເຫຍື້ອປະກອບມີພາຫະນະ 1 ຄັນ, ຮອບວຽນການລົງເກັບຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ລະບ້ານ 2 ຄັ້ງຕໍ່ອາທິດ, ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ຂົນໄປກໍາຈັດຢູ່ສະໜາມ ປີ 2019 ເຫັນວ່າຈໍານວນມີທັງໝົດ 633 ໂຕນຕໍ່ປີ.

ຕາຕະລາງ 4.2 ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອໃນແຕ່ລະເມືອງ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ໃນປີ 2019.

ລ/ດ	ຊື່ເມືອງ	ຈ/ນ ບ້ານ	ຈ/ນ ທີ່ໃຊ້ ບໍລິການ	ຄອບຄົວ	ຜົນລະເມືອງ	ປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອ (ໂຕນຕໍ່ປີ)
1.	ນະຄອນຫຼວງພະບາງ	115	84	16,270	91,953	29,085
2.	ຈອມເພັດ	69	2	5,800	33,512	54.18
3.	ຊຽງເງິນ	49	09	6,259	34,423	1,976
4.	ປາກແຊງ	52	08	4,342	23,457	960
5.	ໂພນໄຊ	57	2	5,478	34,953	480
6.	ປາກອູ	51	23	5,932	29,377	240
7.	ນ້ຳບາກ	86	13	13,179	76,005	720
8.	ນານ	49	13	6,124	31,931	1,198
9.	ຜູຄຸນ	41	05	4,387	27,036	720
10.	ງອຍ	76	05	5,908	32,920	350
11.	ໂພນທອງ	40	04	3,198	20,807	1,152
12.	ວຽງຄໍາ	71	06	5,098	30,886	633
	ລວມ					37,568.18

4.3 ບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ

ສະພາບລວມໃນການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສະຖິຕິປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍສະເພາະເຂດພື້ນຖານເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເປັນຕົ້ນ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳຕ່າງໆ, ໂຮງແຮມ, ຮ້ານອາຫານ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຕ່າງໆ ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ເກີດບັນຫາຂີ້ເຫຍື້ອຕາມມາ ແລະ ອີກຢ່າງໜຶ່ງ ສະພາບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອ ໃນບາງຕົວເມືອງແຂວງຫຼວງພະບາງ ແມ່ນຍັງຂາດລະບຽບການສະເພາະ ລວມທັງ ການບັງຄັບໃຊ້ລະບຽບກົດໝາຍ, ຂາດງົບປະມານໃນການບໍລິຫານ, ພາຫະນະ ແລະ

ລະບົບການຄຸ້ມຄອງສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອຍັງບໍ່ດີ ເປັນຕົ້ນ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນບໍ່ທັນມີທ້ອງຖານ ແລະ ພະນັກງານປະຈຳສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ, ບໍ່ມີຮົ່ວອ້ອມ ແລະ ປະຕູອັດ ເຊິ່ງເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ຫຼື ທຸລະກິດຈຳນວນໜຶ່ງ ລັກເອົາຂີ້ເຫຍື້ອໄປຖິ້ມໃນເວລາກາງຄືນ ແລະ ບາງຄອບຄົວ ຫຼື ກິດຈະການໃນຄົວເຮືອນ ແມ່ນນຳໃຊ້ລົດສ່ວນຕົວມາຖິ້ມເອງ, ສະໜາມກຳຈັດຂີ້ເຫຍື້ອແມ່ນຍັງບໍ່ໄດ້ມາດຕະຖານເຕັກນິກທາງດ້ານວິຊາການທີ່ທາງ ຂະແໜງການໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງກຳນົດ, ການຖິ້ມແມ່ນມີແຕ່ຖອກເທໃສ່ບ່ອນດິນເປົ່າຫວ່າງ ໂດຍບໍ່ມີການຝັງກົບ ດ້ວຍການກຳຈັດ ຫຼື ຄັດແຍກກ່ອນຖິ້ມ ຫຼື ຖິ້ມແບບຊະຊາຍ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນນຳໄປຖິ້ມແບບສະໜາມເປີດ (*Open dumping*), ບາງສະຖານທີ່ກໍ່ເປັນພຽງສະຖານທີ່ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອຊົ່ວຄາວ ຍ້ອນຍັງບໍ່ມີຝັ່ນທີ່ຖິ້ມ ຫຼື ກຳຈັດຖາວອນ ແລະ ບາງສະຖານທີ່ແມ່ນກຳລັງຈະສ້າງໃໝ່, ການບໍລິການຍັງມີຂອບເຂດຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ທົ່ວເຖິງ, ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງປະຊາຊົນ, ຄົວເຮືອນ, ທຸລະກິດຄອບຄົວ, ຫ້າງຮ້ານທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ຍັງບໍ່ທັນສູງ ຄື ການເຮັດສັນຍາໃນການເກັບມ້ຽນ ແລະ ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອກັບ ຫບຕ ເຊິ່ງ ປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຈຳນວນໜຶ່ງເອົາໄປຖິ້ມແບບຊະຊາຍຕາມແຄມທາງ, ດິນເປົ່າຫວ່າງ, ຮ່ອງນ້ຳ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆ, ບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຂຶ້ນທະບຽບປະຊາຊົນທີ່ມາເກັບຂີ້ເຫຍື້ອຢູ່ສະໜາມ. ສ່ວນເມືອງຕ່າງໆ ອ້ອມຂ້າງແມ່ນມີ ບໍລິສັດ ຫຼື ບຸກຄົນ ມາຮັບຜິດຊອບໃນເກັບມ້ຽນ ທີ່ຂຶ້ນກັບທ້ອງຖານ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນຂອງເມືອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເຫດຜົນຫຼັກໃນການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອໃນປະຈຸບັນ

- ການບໍລິການເກັບຂົນຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນເຮັດບໍ່ໄດ້ດີ ຍ້ອນອຸປະກອນບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ຂາດກຳມະກອນໃຫ້ບໍລິການ;
- ບໍ່ມີການສ້າງສະຖານທີ່ຖິ້ມຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ບໍ່ມີການດຳເນີນການຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
- ບໍ່ມີການແຍກປະເພດຂີ້ເຫຍື້ອກ່ອນຖິ້ມ;
- ຄົວເຮືອນຈຳນວນໜຶ່ງບໍ່ໃຊ້ການບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ (ເຫດຜົນແມ່ນຍ້ອນປະຊາຊົນຈຳນວນໜຶ່ງຍັງຈຸດຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ຖິ້ມແບບຊະຊາຍ);
- ບໍ່ມີການປຸກຈິດສຳນຶກຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ປະຊາຊົນບໍ່ເຂົ້າຮ່ວມ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ການຮ່ວມມືເທົ່າທີ່ຄວນ;
- ການບັງຄັບໃຊ້ກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ ລວມທັງການກວດກາຕິດຕາມ ຂອງຂະແໜງການບໍ່ເຂັ້ມງວດ;
- ການສົ່ງເສີມພາກເອກະຊົນໃຫ້ລົງທຶນ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ, ເຕົາເຜົາ, ການຮີໄຊເຄິນ, ການໃຫ້ບໍລິການເກັບມ້ຽນຂີ້ເຫຍື້ອ, ການຂົນສົ່ງ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ແມ່ນເຮັດບໍ່ໄດ້ດີເທົ່າທີ່ຄວນ.

ພາກທີ v **ເຫດການສຸກເສີນດ້ານມົນລະພິດ**

5.1 ບັນຫາຄໍາຮ້ອງ ແລະ ການແກ້ໄຂທາງດ້ານມົນລະພິດ

ການພັດທະນາທີ່ກາຍເປັນຕົວເມືອງຢ່າງໄວວາ, ການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການຂະຫຍາຍໂຕຂອງຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ, ກະສິກຳ, ຄົມມະນາຄົມຂົນສົ່ງ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງເປັນໄຟຊົມຊຸ່ມຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ເປັນສາເຫດຕົ້ນຕໍຂອງບັນຫາມົນລະພິດທີ່ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ກຳລັງປະສົບຢູ່ໃນປະຈຸບັນ.

ດ້ວຍປັດໃຈທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນຈຶ່ງເປັນທີ່ມາຂອງການເກີດມົນລະພິດທາງອາກາດ, ນໍ້າ, ດິນ ແລະ ສິ່ງລົບກວນອື່ນໆ ຖ້າຫາກບໍ່ມີການຄຸ້ມຄອງຢ່າງຖືກວິທີຕາມຫຼັກວິຊາການ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງເປັນທີ່ມາຂອງການຮ້ອງຟ້ອງຈາກບັນດາປະຊາຊົນ ທີ່ອາໄສຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ເຊິ່ງໄດ້ສະຫຼຸບໄວ້ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ຂໍ້ມູນການຮ້ອງຟ້ອງໃນປີ 2019 ມີຫນັງສືສະເຫນີ ຈາກປະຊາຊົນ, ສະພາປະຊາຊົນເຂດ 6 ແຂວງຫຼວງພະບາງ ກ່ຽວກັບການແກ້ໄຂບັນຫາຜົນກະທົບຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ບັນຫາຮ່ອງລະບາຍນໍ້າ, ບັນຫາຝຸ່ນລະອອງ, ການສັ່ນສະເທືອນ, ນໍ້າເປື້ອນຈາກກິດຈະການຕ່າງໆ ທັງຫມົດ 12 ສະບັບ ແກ້ໄຂບັນຫາ ໄດ້ທັງ 12 ກໍລະນີ ພ້ອມທັງໄດ້ລາຍງານຕໍ່ການນຳຂອງແຂວງສຳເລັດ.

ພາກທີ VI **ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ**

6.1 ເປົ້າໝາຍລວມການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ປະຊາຊົນລາວ ກໍ່ຄືຊາວແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ພະຍາຍາມສູ້ຊົນ ແລະ ມີພັນທະຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ທີ່ປະສະຈາກມົນລະພິດ, ມີຄວາມສະອາດ ແລະ ມີສຸຂະພາບທີ່ດີ ໂດຍມີການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ປະຕິເສດສິ່ງທີ່ຈະກໍ່ໃຫ້ເກີດເປັນມົນລະພິດ ເພື່ອສ້າງເງື່ອນໄຂພື້ນຖານສໍາລັບ ເສດຖະກິດຂຽວ ທີ່ມີສິ່ງເສດເຫຼືອໜ້ອຍທີ່ສຸດ ເພື່ອຄວາມວັດທະນະຖາວອນຂອງປະເທດ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ຍືນຍົງ.

“ສ້າງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດປາສະຈາກມົນລະພິດ, ຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອ ເພື່ອແນໃສ່ສ້າງຄຸນນະພາບການດໍາລົງຊີວິດທີ່ດີ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມທີ່ຍືນຍົງ”

ບັນດາເປົ້າໝາຍລວມຂອງວິໄສທັດ ທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ ປະກອບມີ 03 ເປົ້າໝາຍສະເພາະ ແລະ ມີທິດທາງວຽກງານຈຸດສຸມ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ເປົ້າໝາຍທີ 1: “ສ້າງ ສປປ ລາວ ໃຫ້ເປັນປະເທດປາສະຈາກມົນລະພິດ”

❖ ທິດທາງວຽກງານຈຸດສຸມ ຂອງເປົ້າໝາຍສະເພາະ 1:

- ປົກປັກຮັກສາດິນ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບດີ ແລະ ປາສະຈາກການປົນເປື້ອນຂອງສານເຄມີທີ່ເປັນພິດຕິກຳ ທີ່ມາຈາກຂົງເຂດກະສິກໍາ ແລະ ອຸດສາຫະກໍາ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ປົກປັກຮັກສາຄຸນນະພາບນໍ້າ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ບັນດາແຫຼ່ງນໍ້າຕ່າງໆ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າ;
- ຄວບຄຸມແຫຼ່ງປ່ອຍມົນລະພິດອອກສູ່ອາກາດ ຈາກກິດຈະກໍາ, ກິດຈະການ ແລະ ໂຄງການພັດທະນາຕ່າງໆ ໃຫ້ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານຄຸນນະພາບອາກາດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ;
- ຄວບຄຸມ ແລະ ຈໍາກັດ ລະດັບສຽງຈາກສະຖານທີ່ບໍລິການ, ການຄົມມະນາຄົມ-ຂົນສົ່ງ ແລະ ບັນດາໂຮງງານຕ່າງໆ ໃຫ້ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານລະດັບສຽງ ທີ່ກໍານົດໄວ້.

ເປົ້າໝາຍທີ 2: “ຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ສານເຄມີ”

- ຄວບຄຸມການນໍາເຂົ້າ ແລະ ນໍາໃຊ້ສານເຄມີ ໃນຂົງເຂດການພັດທະນາອຸດສາຫະກໍາ, ກະສິກໍາ ແລະ ການບໍລິການຕ່າງໆ;
- ຄວບຄຸມປະລິມານການນໍາເຂົ້າ ແລະ ນໍາໃຊ້ສານເຄມີທີ່ທໍາລາຍຊັ້ນໂອໂຊນ.

ເປົ້າໝາຍທີ 3: “ຫຼຸດຜ່ອນສິ່ງເສດເຫຼືອ”

- ຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານສິ່ງເສດເຫຼືອ ຢູ່ບັນດາຕົວເມືອງເທດສະບານ ແລະ ຕົວເມືອງອື່ນໆ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໂດຍນໍາໃຊ້ຫຼັກການ 3Rs;
- ປັບປຸງລະບົບເກັບມ້ຽນ, ຂົນສົ່ງ ແລະ ຂະຫຍາຍພື້ນທີ່ການບໍລິການເກັບຂີ້ເຫຍື້ອໃນຕົວເມືອງ;
- ສ້າງລະບົບການເກັບຂີ້ເຫຍື້ອໃນຊຸມຊົນ ແລະ ສາທາລະນະໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ;
- ປັບປຸງ, ສ້າງສະໜາມກໍາຈັດຂີ້ເຫຍື້ອໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ;
- ປະຊາຊົນມີຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ເຂົ້າໃຈໃນການນໍາໃຊ້ຫຼັກການ 3Rs.

6.2 ຍຸດທະສາດການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ວິໄສທັດຮອດ ປີ 2030, ຍຸດທະສາດ 10 ປີ ແລະ ແຜນດໍາເນີນງານ ວ່າດ້ວຍ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ສະບັບນີ້ໄດ້ກຳນົດ ແລະ ວາງກອບຂອງການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ຂອງ ສປປ ລາວ ເພື່ອປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມ ມົນລະພິດ ສປປ ລາວ ເປັນປະເທດ ເຊື່ອມຕໍ່ທາງບົກກັບຫຼາຍປະເທດ, ທິດເໜືອຕິດກັບ ສປ ຈີນ, ທິດຕາເວັນ ອອກຕິດກັບ ສສ ຫວຽດນາມ, ທິດໃຕ້ຕິດກັບປະເທດກຳປູເຈຍ, ທິດຕາເວັນຕົກຕິດກັບປະເທດໄທ ແລະ ທິດຕາ ເວັນຕົກສຽງເໜືອຕິດກັບປະເທດມຽນມາ. ເຊິ່ງເປັນປະເທດໜຶ່ງ ທີ່ອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນປ່າໄມ້, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດທີ່ອຸດົມສົມບູນ ເຊັ່ນ: ຄຳ, ລິກໄນ, ທອງ ແດງ ແລະ ແຮ່ທາດອື່ນໆ ແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດເຫຼົ່ານີ້ເປັນການກະຕຸ້ນ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການເຕີບໂຕທາງເສດ ຖະກິດຂອງປະເທດລາວ.

ຍຸດທະສາດ ວ່າດ້ວຍການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ເປັນເຄື່ອງມື ແລະ ແນວທາງທີ່ສຳຄັນເຂົ້າໃນວຽກງານການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແນ່ໃສ່ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມບໍ່ໃຫ້ເສື່ອມໂຊມ ແລະ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ. ຍຸດທະສາດສະບັບນີ້ ໄດ້ສະເໜີບັນດາທັດສະນະທີ່ເປັນທິດເຍືອງທາງໃນການປ້ອງກັນ, ຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາ ທີ່ອາດຈະສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມສັງຄົມ, ທຳມະຊາດ ແລະ ເສດຖະກິດ ພ້ອມທັງປະຕິບັດຕາມບັນດາແຜນງານບຸລິມະສິດຂອງລັດຖະບານວາງອອກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການບັນລຸເປົ້າໝາຍວິໄສທັດ, ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນດຳເນີນງານຂອງຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 9.

6.3 ຫຼັກການພື້ນຖານໃນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ການເຮັດໃຫ້ເກີດສິ່ງເສດເຫຼືອໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນແຫຼ່ງຂອງມົນລະພິດ: ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ເລີ່ມຕົ້ນແມ່ນສຸມໃສ່ການປ້ອງກັນ, ການຄວບຄຸມ ແລະ ການຝື້ນຝຸ ໂດຍການຫຼຸດຜ່ອນ ຫຼື ກຳຈັດສິ່ງເສດເຫຼືອຢູ່ທີ່ແຫຼ່ງກຳເນີດ ການເຮັດໃຫ້ມີມົນລະພິດໜ້ອຍສຸດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນປະລິມານ ຂອງທຸກສານທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ, ສານມົນລະພິດ ຫຼື ສິ່ງປົນເປື້ອນ ທີ່ເຂົ້າໄປປົນໃນສິ່ງເສດເຫຼືອ ຫຼື ທີ່ຖືກປ່ອຍແບບອື່ນສູ່ສະພາບແວດລ້ອມ (ລວມທັງການປ່ອຍຊີ້ວຍາມຊີ້ວຍາ ກ່ອນການຮີໂຊເຄີ, ການບຳບັດ ຫຼື ການກຳຈັດ).

ການປັບໃຊ້ຂອງກິດໜາຍ ແລະ ການບັງຄັບໃຊ້: ການສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງມົນລະພິດ ຄວນສາມາດປັບໃຊ້ໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາດ, ຂອງແຂວງ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ການນຳໃຊ້ບັນດາມາດຕະການດ້ານບໍລິຫານ ເຊັ່ນ: ການກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມ, ການກວດກາ ແລະ ການຕີລາຄາ ແຫຼ່ງມົນລະພິດ ແລະ ປະລິມານມົນລະພິດ ຈາກບັນດາກິດຈະກຳການພັດທະນາ ແລະ ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ຈະຖືກສົ່ງເສີມເພື່ອເພີ່ມທະວີຄວາມສົມເຫດສົມຜົນ ແລະ ປະສິດທິພາບ ການຈັດການຂອງລັດ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານ ກ່ຽວກັບການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ໃນສິ່ງແວດລ້ອມ.

ການເຊື່ອມກັນຂອງກົນໄກທາງນິຕິກຳ: ບັນດາກົນໄກທາງດ້ານນິຕິກຳ ຄວນຈະເຊື່ອມໂຍງກັນກັບບັນດາຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍຂອງປະເທດທີ່ໃກ້ຄຽງ ເພື່ອກ້າວໄປສູ່ວັດຖຸປະສົງທົ່ວໄປ ໂດຍອີງຕາມບັນຫາມົນລະພິດຂອງຊາດ ແລະ ມົນລະພິດຂ້າມຊາຍແດນ.

ການນຳໃຊ້ວິທີການຕະຫຼາດ: ບ່ອນໃດທີ່ເປັນໄປໄດ້ກໍ່ຄວນນຳໃຊ້ກົນໄກຕະຫຼາດ ບົດການລົງໂທດທາງອາຍາກໍ່ຄວນຖືກນຳໃຊ້ເທື່ອລະກ້າວ ໃນຂະນະທີ່ນຳໃຊ້ກົນໄກເສດຖະກິດຕະຫຼາດຢ່າງປັບປຽນໄດ້ ເພື່ອບັງຄັບໃຊ້ຂໍ້ກຳນົດທາງ ກິດໜາຍ, ຂໍ້ບັງຄັບ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຜູ້ສ້າງມົນລະພິດເປັນຜູ້ຈ່າຍ: ບັນດາອົງການຈັດຕັ້ງ ແລະ ບຸກຄົນ ຕ້ອງຈ່າຍສຳລັບຜົນໄດ້ຈາກຊັບພະຍາກອນ ແລະ ມູນຄ່າຂອງສິ່ງແວດລ້ອມ, ຖ້າຫາກເປັນຕົ້ນເຫດກໍ່ໃຫ້ເກີດມົນລະພິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ, ເຮັດໃຫ້ຊັບພະຍາກອນບົກແຫ້ງລົງ ແລະ ຊົວະນາໆພັນເສື່ອມໂຊມລົງ ພວກເຂົາຕ້ອງຈ່າຍທິດແທນ ສຳລັບ ການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ການຝື້ນຝຸຄືນ ແລະ ຄວາມເສຍຫາຍ.

ວິທີການແບບເຊື່ອມສານ: ການຮັບຮອງເອົາວິທີການແບບເຊື່ອມສານ ລວມມີ ການປ້ອງກັນ, ການຄວບຄຸມ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ຜົນກະທົບທາງລົບຂອງມົນລະພິດ ເຂົ້າໃນແຕ່ລະໄລຍະຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ ເຂົ້າໃນສາທາລະນະສຸກ ແລະ ການສຶກສາ; ການພັດທະນາ ຕ້ອງເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ; ການພັດທະນາເສດຖະກິດ ຄວນຜະລິດສິ່ງເສດເຫຼືອໜ້ອຍທີ່ສຸດ ແລະ ພະຍາຍາມໃຫ້ບັນລຸ ສຳລັບເສດຖະກິດຂຽວ.

ຄວາມສອດຄ່ອງໃນການເຮັດວຽກຮ່ວມກັນ: ການພັດທະນາ ຂອງກົນໄກໃນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ຄວາມສາມາດປັບໃຊ້ໃຫ້ເຂົ້າກັບຄວາມຕ້ອງການຂອງຊາດ, ຂອງແຂວງ ແລະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

ການນຳໃຊ້ການປະຕິບັດທີ່ດິນເລີດ: ການນຳໃຊ້ເທັກໂນໂລຊີທີ່ດິນເລີດທີ່ມີຢູ່ ແລະ ເປັນມິດກັບດ້ານສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນຈະຖືກຮັບປະກັນ.

ການໃຊ້ຈ່າຍທີ່ມີປະສິດທິພາບ: ວິທີການຈັດການ ຕ້ອງມີຄວາມຄຸ້ມຄ່າທາງດ້ານຄ່າໃຊ້ຈ່າຍ (ມີຕົ້ນທຶນຕໍ່າສຸດ ແຕ່ມີປະສິດທິພາບສູງ).

ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ: ການອໍານວຍເງື່ອນໄຂແກ່ບັນດາຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທັງໝົດ ໃຫ້ມີຊ່ອງທາງເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ມົນລະພິດ.

ບັນລຸຄວາມສະເໝີພາບ: ການປົກປ້ອງຄວາມຍຸດຕິທຳ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບ ຂອງປະຊາຊົນ ຈາກບັນຫາມົນລະພິດ ແລະ ການພິຈາລະນາ ເຖິງຄວາມອ່ອນໄຫວທິຖືກທຳລາຍໄດ້ງ່າຍຂອງບຸກຄົນ.

ການສ້າງຈິດສຳນຶກ: ຜູ້ມີສ່ວນໄດ້ສ່ວນເສຍທັງໝົດ ຈະຕ້ອງຮັບຮູ້ ກ່ຽວກັບ ບັນຫາຄວາມຮ້າຍແຮງຂອງມົນລະພິດ ພ້ອມທັງ ວິທີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດການ.

6.4 ບັນຫາ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍໃນການຄວບຄຸມມົນລະພິດ

ໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ ເສດຖະກິດຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍໂຕແບບກ້າວກະໂດດຂອງການລົງທຶນ ທັງພາຍໃນປະເທດ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນການລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ທາດ, ອຸດສາຫະກຳ, ພະລັງງານ, ການກະສິກຳ ແລະ ການບໍລິການການທ່ອງທ່ຽວ ເຊິ່ງການພັດທະນາບັນດາຂະແໜງການດັ່ງກ່າວ ເປັນສິ່ງທີ່ທ້າທາຍໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດນະໂຍບາຍ, ນິຕິກຳ ແລະ ກົນໄກການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ໃນ ສປປ ລາວ ກໍ່ຍັງແມ່ນວຽກງານທີ່ຂ້ອນຂ້າງໃຫມ່ ພ້ອມກັນນັ້ນ ການສ້າງ ແລະ ຈັດຕັ້ງລະບົບນິຕິກຳເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ ກໍ່ຍັງບໍ່ມັນເປັນລະບົບ ແລະ ເຂັ້ມແຂງ ກ່ຽວກັບ ການປ້ອງກັນ, ຄວບຄຸມມົນລະພິດ, ການຄຸ້ມຄອງສານເຄມີ ແລະ ສິ່ງເສດເຫຼືອ.

ບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ແລະ ປະສົບການສູງໃນຂົງເຂດດັ່ງກ່າວ ຍັງມີໜ້ອຍບໍ່ທັນພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ, ຂາດເຕັກນິກ, ເຕັກໂນໂລຊີ ແລະ ມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ທີ່ຊັດເຈນໃນແຕ່ລະດ້ານ (ມາດຕະຖານທາງອາກາດ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ, ດິນ, ສຽງ ແລະ ອື່ນໆ). ນອກຈາກນັ້ນ ການຄົ້ນຄ້ວາເອກະສານປະກອບຄຳເຫັນໃຫ້ຂັ້ນເທິງ, ຜູ້ປະກອບການ ກໍ່ຄືຂະແໜງການອື່ນ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຕອບສະໜອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງວຽກງານ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາທີ່ເກີດຂຶ້ນຢູ່ທ້ອງຖິ່ນຍັງຊັກຊ້າ ຍ້ອນຂາດບຸກຄະລາກອນທີ່ມີຄວາມຊຳນານງານ ໃນການລົງຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ແກ້ໄຂບັນຫາຕາມການສະເໜີຮ້ອງຟ້ອງ, ຮ້ອງທຸກຈາກປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການແກ້ໄຂບັນຫາບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ວຽກງານປະສານງານກັບກົມກອງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຍັງຊັກຊ້າຍັງບໍ່ທັນກັບສະພາບຕົວຈິງເທົ່າທີ່ຄວນ.

ພາກທີ VII

ສະຫຼຸບ

7.1 ສະຫຼຸບ

ຈາກການລົງເກັບກຳຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບສະພາບມົນລະພິດຂອງແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ສາມາດປະເມີນ ແລະ ສະຫຼຸບໄດ້ດັ່ງນີ້:

- ❖ ຄຸນນະພາບທາງອາກາດ ໄດ້ມີການວັດແທກຕົວຈິງຢູ່ 2 ຈຸດຄື: ຂະແໜງອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ເຂດວັດໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ ໂດຍທຳການວັດແທກ ຊັລເຟີໄດອໍອກໄຊດ໌, ໄນໂຕເຈນໄດ້ອໍອກໄຊດ໌, ກາສ໌ຄາບອນໂມນິໄຊດ໌, ຜຸນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 10, ຜຸນລະອອງຂະໜາດນ້ອຍກວ່າ 2.5 ແລະ ຜຸນລະອອງລວມ ປະເມີນໄດ້ວ່າສະພາບມົນລະພິດທາງອາກາດຍັງຢູ່ໃນເກນມາດ ຕະຖານມີພຽງບາງຊ່ວງ ເວລາ ແລະ ບາງຄ່າເທົ່ານັ້ນທີ່ເກີນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມ ແຫ່ງຊາດກຳນົດໄວ້ ແຕ່ບໍ່ໄດ້ມີການສິ່ງຜິດ ກະທົບຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ ຫຼື ມະນຸດແຕ່ຢ່າງໃດ;
- ❖ ສຳລັບລະດັບສຽງ ຈາກການວັດແທກທັງ 2 ຈຸດຄື ຫ້ອງການອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ແລະ ເຂດວັດ ໃໝ່ ເປັນເຂດມໍລະດົກໂລກ ເຫັນວ່າຍັງຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດແຫ່ງຊາດກຳນົດໄວ້ເຊັ່ນດຽວກັນ;
- ❖ ຄຸນນະພາບທາງດິນ: ເນື່ອງຈາກວ່າ ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ຖືເອົາວຽກງານກະສິກຳ ເປັນວຽກງານບຸລິມະສິດ ໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ - ສັງຄົມ ຄ່ຽງຄູ່ການພັດທະນາໃນວຽກງານກະສິກຳກໍຄືການນຳ ໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດທີ່ໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກພືດເປັນສິນຄ້າພ້ອມກັນນັ້ນ ການນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດແມ່ນຍັງ ມີການນຳໃຊ້ຢູ່ພາຍໃນແຂວງ ແຕ່ໃນທາງດຽວກັນນັ້ນທາງແຂວງຍັງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສິ່ງເສີມການກະສິກຳອື່ນໆ ຫຼື ກະສິກຳສະອາດຢ່າງກວ້າງຂວາງ.
- ❖ ຄຸນນະພາບທາງນ້ຳ: ໃນປີ 2019 ແຂວງຫຼວງພະບາງ ໄດ້ມີການຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ 13 ຈຸດ ໃນນັ້ນ ປະກອບມີ 8 ແມ່ນ້ຳມີ ນ້ຳຂອງ, ນ້ຳອູ, ນ້ຳງາ, ນ້ຳຄານ, ນ້ຳດົງ ແລະ ນ້ຳເຊືອງ, ຫ້ວຍໂຮບ ແລະ ຫ້ວຍອ່ວງ ຕາມລຳດັບ. ອີງຕາມຜົນການວັດແທກ ແລະ ວິໄຈຄຸນນະພາບນ້ຳໜ້າດິນທັງ 13 ຈຸດ ເຫັນວ່າ ຄຸນ ນະພາບນ້ຳທັງໝົດ ແມ່ນຍັງຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ.
- ❖ ສິ່ງເສດເຫຼືອ: ແຂວງຫຼວງພະບາງ ມີທັງໝົດ 12 ຕົວເມືອງ ສະພາບລວມໃນການຄຸ້ມຄອງຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສະຖິຕິປະລິມານຂີ້ເຫຍື້ອຂອງ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໃນປີ 2019 ມີທັງໝົດ 37,568.18 ໂຕນ ໂດຍລວມ ເປັນການຈັດການແບບສະໜາມເປີດ (Open Dumping) ຍັງບໍ່ທັນມີການສິ່ງເສີມການຈັດການຈາກຕົ້ນ ທາງຢ່າງຈິງຈັງ.

7.2 ຂໍ້ສະເໜີ

ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ແລະ ຄຸ້ມຄອງສິ່ງເສດເຫຼືອ ເພື່ອໃຫ້ໄດ້ປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນ ຄວນມີ ດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງລະບຽບການສະເພາະແຕ່ລະດ້ານ ພ້ອມທັງບັງຄັບໃຊ້;
2. ສ້າງກົນໄກການຄວບຄຸມ, ການນຳເຂົ້າ ແລະ ການນຳໃຊ້ສານເຄມີເປັນພິດຢ່າງຈິງຈັງ;
3. ສ້າງກົນໄກການຄວບຄຸມມົນລະພິດຂັ້ນແຂວງ ໂດຍຮ່ວມກັບບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
4. ໂຄສະນາສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ແກ່ບັນດາພະນັກງານ, ທະຫານ, ຕຳຫຼວດ, ປະຊາຊົນ, ນັກຮຽນ ນັກສຶກສາ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນ ໃຫ້ມີຮູ້ຄວາມເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບ ບັນຫາມົນລະພິດ ພ້ອມທັງວິທີແກ້ ໄຂ;
5. ສິ່ງເສີມການນຳໃຊ້ລົດໄຟຝ້າ, ລົດປະຢັດພະລັງງານ ແລະ ອື່ນໆ;

6. ສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກໍາສະອາດ;
7. ສົ່ງເສີມການນໍາໃຊ້ຫຼັກການ 3Rs ຊັ້ນ: ການແຍກຂີ້ເຫຍື້ອແຕ່ຕົ້ນທາງ, ການເຮັດຝຸ່ນບົ່ມໃນລະດັບຄົວເຮືອນ ແລະ ການລ້ຽງຂີ້ກະເດືອນ ເພື່ອຢ່ອຍສະຫຼາຍເສດອາຫານຈາກຄົວເຮືອນຢ່າງທົ່ວເຖິງ;
8. ຈັດຫາງົບປະມານຕິດຕັ້ງເຄື່ອງມືໃນການຕິດຕາມຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຕົ້ນ: ຄຸນນະພາບອາກາດ, ຄຸນນະພາບນໍ້າ ແລະ ອື່ນໆ;
9. ສະເໜີປັບປຸງສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອ ແລະ ສ້າງສະໜາມຂີ້ເຫຍື້ອໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ບັນດາເມືອງທີ່ບໍ່ທັນມີ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ສະບັບປັບປຸງ ສະບັບເລກທີ 041/ສພຊ; ລົງວັນທີ 18 ທັນວາ 2012;
2. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ (ສະບັບປັບປຸງ) ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017;
3. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ທີ່ດິນ ສະບັບປັບປຸງ (2019);
4. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ກະສິກໍາ (1998);
5. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ຈະລາຈອນທາງບົກ (2012);
6. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຜນຜັງເມືອງ ຂອງ ສປປ ລາວ (2019);
7. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ (2013);
8. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ແຮ່ທາດ (2017);
9. ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງເຄມີ (2016);
10. ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການປ້ອງກັນ ແລະ ການກັກກັນພິດ ສະບັບປັບປຸງ (2016);
11. ມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ ສະບັບເລກທີ 81/ລບ; ລົງວັນທີ 21 ກຸມພາ 2017;
12. ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຮອບດ້ານ ຮອດປີ 2030;
13. ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງຢາປາບສັດຕູພິດ ເລກທີ 258/ລບ, ລົງວັນທີ 24 ສິງຫາ 2017;
14. ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ ໄດ້ອອກຂໍ້ຕົກລົງ ວ່າດ້ວຍການເພີ່ມທະວີຄວາມເຂັ້ມງວດໃນການຄຸ້ມຄອງ, ກວດກາ ຜຸນ, ແນວພັນພິດ, ຢາຂ້າຫຍ້າ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພິດອື່ນໆພາຍໃນແຂວງຫຼວງພະບາງ ສະບັບເລກທີ 610/ ຈຂ-ຫຼບ ລົງວັນທີ 3/1/2014.
15. ຂໍ້ກຳນົດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງຄວາມເປັນລະບຽບຮຽບຮ້ອຍໃນເມືອງຫຼວງພະບາງສະບັບເລກທີ 723/ ຈຂ-ຫຼບ, ລົງວັນທີ 5 ພະຈິກ 2018.
16. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5ປີ ຄັ້ງທີ V (2021-2025) ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ;
17. ການນຳໃຊ້ເຄມີກະສິກຳທີ່ຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ; ດຣ ມຸສິ ອິນທະປັນຍາ;
18. ບົດສະຫຼຸບລາຍງານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານປຸກຝັງ ປີ 2019 ເລກທີ 249/ປຝຂ.ຫຼບ, ລົງວັນທີ 26 ທັນວາ 2019.
19. ແຜນຄຸ້ມຄອງສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຮອບດ້ານ ຂອງແຂວງຫຼວງພະບາງ.
20. ສະຖິຕິກະສິກຳ ປະຈຳປີ 2019, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ລົງວັນທີ 19 ພຶດສະພາ 2020.

ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ແຂວງຫລວງພະບາງ